

**Mizefi wáraga bi Páwulo
eké zí 'yì ga bi simi
Koríndo
ní
Ledre gi ro mizefi búkú bi
Koríndo ní**

Páwulo bi 'yìmikása ní eké ledre ba ne zí 'yì ga bi 'bi Kírésìto simi Koríndo bi ngúru mongú gara simi Giríṣì ní. Páwulo 'dodo kóo bilámá ledre 'bi Yésu zí 'yì e simi Koríndo rómo do simìbi kíé'do. Simi Moko 'bi 'yìmikása e kápita 18, zí tǔ'dù 'yì e kóo ṅuṅgu ledre Yésu. Simi bi Páwulo nderéokpó do ngítì bi ní, zí bisinyí ledre e óguyé dongará 'yì ga bi 'bi Kírésìto ní íri. Née éyì bi oto Páwulo eké ledre ba kása a simi koríndo ní gi ro zíye ótoómo kí méngì bisinyí ledre káa zí ga gére née 'dá'ba.

Simi kápita 1-4 Páwulo eké kídí ndaá bilámáne zí 'yì ga bi 'bi Kírésìto ní ífi simiyé ndìṣì ófúye dongaraye wá. Simi kápita 5-6 esì sǐlìne komo yée ga bi ndìṣì ní méngì kényì kenée káa zí éyì bi owoní aka Lomo wá ní. Simi kápita 7, 'dodo ledre gi ro toso ndìṣì 'bi 'yì ga bi ṅuṅguní ledre Kírésìto go ní niyí ndìṣì kí me'beyé e, ya'dá 'bi eyé e kí 'yì 'bi 'be 'bi eyé e mbá ní. Zíá í'bí lorù zíye gi ro 'yì ga bi ṅuṅguní ledre 'bi Lomo go ní niyí ndìṣì kí yée ga bi ṅuṅguní eyé ledre 'bi mbigí Lomo wá ní káa be 'di. 'Yì ga bi ṅuṅguní

ledre 'bi Lomo go ní niyí ndị̀si ini ini zí Lomo káa be 'di? Zía kpá úku ledre kídí 'Dówú Lomo i'bí úndru moko go zíze tų'dų mingúngúcu, kíngaya simi kápita 13 uku ledre úndru 'bi óto 'bú lafú 'yi e. 'Dówú Lomo née ni sáká zée zíze ndị̀sízé ini ini zí Lomo do bilámá misi'diné tí káa zí 'yi ga bi ңuңgní ledre Kírésito go ní. Née ní zía úku ledre zíye kídí káa zí bi Lomo uru kóo Kírésito go gi simi umbu ní togú karanée uyuzé go yá ni kpá úru zée.

Mandá zí 'yi ga bi 'bi Kírésito simi Koríndo ní

¹ Owú 'bi Babá e, máa Páwulo bi Lomo gelé máa, zía óto zée kí Sosoténe káa do 'yimikása 'bi Kírésito Yésu ní.

² Máéké ledre ba máa zíse, sée 'yi ga bi ңuңgusé ledre 'bi Lomo go simi Koríndo iri ní. Ledre bi máéké ní, ndaá kpá lá dų́ zíse wá, kpá zí 'yi ga bi do ńgíti géyi bi e ңuңguní kpá ledre Kírésito Yésu ńgére ezé gi zía gelé zée go kéye káa do mbigí 'yi ga bi Lomo ní.

³ 'Buzé Lomo kí Kírésito Yésu ńgére ezé, idíní lúru bi kacise, zíye męngi bilámá ledre zíse gi do bi zíse ndị̀sísé bilámáse.

⁴ Kací kadra mbá, mándisi i'bí mbófo éyi zí Lomo kací bilámá ledre bi męngi zíse, zíse ídise go mbigí 'yi ga bi 'bi Kírésito Yésu ma'dáa ní.

⁵ ńgére Yésu i'bí roko'bų née zíse gi ro zíse ndị̀sísé ówoyéme ledre ené zaá bilámáne kpá gi ro zíse ndị̀sísé 'dódoyéme a zí 'yi e do bilámá misi'diné. ⁶ Gi zí kęyi née ní, 'yi e niyí ńnyí mbá ówo a kídí ledre bi 'dodozé zíse gi ro Kírésito

Yésu ní ni ma'díi ledre. ⁷ 'Dówú Lomo i'bí tákpásílí ga gére nées zise kenée gi ro zise ndíşisé méngi mbá ledre ga bi utúasání miútúásá ní gi zía ndíşisé go óto komosé gi ro mindá'baógu Kírésito Yésu Ngére ezé. ⁸ Ngére Yésu ni ndíşí 'dókó sée gi ro zise ndíşí tórosé fú lá ngbúó gi simi şindí kadra bi Ngére ezé Kírésito Yésu ma'dáa ni ndá'baógu simi a ní. ⁹ I, tí ma'díi, Lomo gelé sée ne gi ro zí mindíşisé ídine kíé'do kí Owú 'bi ené Kírésito Yésu bi ni Ngére ezé ní. Ledre ga bi uku yée gi rosé ní ni méngi yée mbá tí káa zí bi uku yée ní.

'Yi 'bi Kírésito idíní ndíşí kí mimbé'deyé kíé'do

¹⁰ Owú 'bi Babá e, máési şílma komosé kí roko'bu bi zíma gi zí Kírésito Yésu Ngére ezé ní kídí, ndásé sógó rosé zise ndíşisé kí ófúşe dongaráşe wá. Ídísé ndíşí káa do 'yi e kíé'do. Mimbé'desé kí miméngi ledre esé idí idí mbá kíé'do. ¹¹ Máúku ledre nées gbékpíe wá, mbílíma uwú ndiki ledre go. Ngíti géyi 'yi e oguní gi 'be 'bi Kulúwe yáa zíye úku ledre zíma kídí, ndíşí esé ndaá 'bi ené íri bilámáne wá. Ndíşisé ndíşí íri fú lá kí ófú dongaráşe. ¹² Ngíti géyi 'yi e gi dongaráşe ya yée niyi yi eyé 'bi eyé 'yi ga bi 'bi "Páwulo ní." Ngíti géyi ya yée niyi yi eyé 'yi ga bi 'bi "Apólo ní." Ngíti géyi ya yée niyi yi eyé 'bi eyé 'yi ga bi 'bi "Pétero ní." Ngíti géyi ya yée niyi yi eyé 'bi eyé 'yi ga bi 'bi "Kírésito ní."

¹³ Ásé ífi simi Kírésito kenée lará a káa be 'di? Ambí uyu kóo gi ro yómo sée ní ne? Páwulo? Babatizíní kóo sée kí ìrì ambi? Kí ìrì Páwulo?

14 Mámbofo Lomo go, gi zía máí'bí amá kóo babatíza zí bikéří 'yì gi dongarése wá. Odu 'yì ga bi má ówo, máí'bí kóo babatíza go zíye ní duú, Kirísipo e kí Gáyo. 15 Gi zí kéyì nées ní, bikéří 'yì gi dongarése bi ni úku ledre kídí babatízíní kóo nées kí ìřimá ní ndaá. 16 Woyì, ledre Sitifáno ayí go lįğì máa. Ngíti 'yì bi kóo máí'bí bábátízì go zía ní, Sitifáno kí 'yì 'bi 'be 'bi ené e. Gi do kacíye nées togú ngíti 'yì ni kpá bo mábábátízì kóo wo go yá, másómúndíkì aka wá. 17 Kírésito Yésu kasa ené kóo máa lá duú í'bí babatíza zí 'yì e wá, kasa máa úku bilámá ledre ené zí 'yì e za mbá. Mándisì úku zí 'yì e duú ledre miúyu kí miúru Yésu gi simi umbu nda kí ledre roko'bu 'bi yómo 'yì e bi zía ní. Idí mándisì kóo úku ledre nées kí sómú 'bi 'yìma'dí e yá, kaa bi miúyu Yésu bi kóo do mingbúngbu kágá ní moko ndaá ba simi a wá.

Ledre gi ro umbu Yésu

18 Owú 'bi Babá e, ledre gi ro umbu Yésu ni mongú ledre gi zía 'Buzé Lomo yeme ledre nées kenées gi ro yómo zée. Owozé ledre nées kenées gi zía owoyemezé ledre gi ro roko'bu 'bi Lomo go. 'Yì máa yée ga bi ngára owoyemení ledre gi ro roko'bu 'bi Lomo wá ní, lurúní yì eyé ledre umbu bi kóo Yésu uyu do mingbúngbu kágá ní zíye kaa zí ledre cayi ní. 19 Ni simi miéké kúru Lomo kídí,

“‘Yì ga gére nées kí ówo ledre ga gére nées niyí yì eyé kací komomá mbá bicayiyé moko ndaá simiyé wá.

Maáyí óto yée zí bi ndịsị sínyíne royé
mịsínyí kí ówo ledre ga gére née mbá.”

²⁰ Togú nda go kenée ní, 'yị ga bi ndịsịnị méngị
kéyị kídí yée owoofunị ledre go ní, niyí kací
komo Lomo go káa be 'di? Niyí go mbá bicayiyé.
Gị zía Lomo uku go kenée. ²¹ Lomo ni dụú ne
'yị bi owoonzó ledre gị ro ledre e za mbá ní, ili
ené zí 'yịma'dí e ówo née kí 'bi eyé ówo ledre
eyé 'bi 'yịma'dí e wá. Gị zí kéyị née ní zía úku
ledre kídí, ledre ené bi ndịsịzé 'dódo a zí 'yị e,
zí ngíti géyị 'yị e ndịsịyé lúru a kídí moko ndaá
simi a wá ní, ni ídine mịsị'di 'bi ómo zí 'yị ga bi
ngungunị ledre ma'dáa go ní. ²² 'Yị ga bi Yúda e
ní, iliní 'bi eyé yée idiní lúru mingburoko lará
ledre e kí méngị royé té kí yée niyí fú ngunngu a
kídí ma'dú, Lomo kasaogu Yésu ne. Ngíti géyị
'yị máa yée ga bi ndanị gị simi kífú Yúda e wá
ní, iliní 'bi eyé idize 'dódo ledre ma'dáa kí ówo
ledre bi 'yịma'dí e 'bi do sogo kangá ní yée niyí
fú ngunngu a. ²³ Ndịsịzé 'dódo dụú ledre umbu bi
kóo Kírésito Yésu uyu do mingbungbu kágá ní.
Yúda e ngungunị eyé bi kídí Lomo ni kasaogu
Kírésito zía úyuné do mingbungbu kágá ní wá.
Kífú ngíti géyị 'yị e luruní 'bi eyé kídí née ledre
cayi. ²⁴ 'Yị máa yée ga bi Lomo gelé yée go káa
do mbigi 'yị ené e ní, togú Yúda e togú kífú ngíti
géyị 'yị e yá, luruní ledre ga bi 'dodozé yée née
káa do ledre bi kí roko'buné ní gị zía owoní go
bilámáne kídí, Kírésito 'dodo ledre máa ga gére
née ne zize. Zía kpá 'dódo ledre gị ro roko'bụ bi
'bi Lomo kpá komokenzị ené ní zize. ²⁵ Ledre bi

Lomo menḡi nées ngíti géyì 'yì e lurúní yì eyé kací komoyé káa do bicayi ledre. Ábuwá roko'bu 'bì Lomo kí owo ledre ené romo ḡi do 'bì 'yìma'dí e do sogo kánḡá go za mbá.

²⁶ Owù 'bì Babá e, sómùsé aka kí rosé. Simi bì kóo ngará Lomo ndolo aka sée ḡi ro zíse ídíse káa do 'yì lódú kací Kírésìto wá ní ndásé kóo kací komo 'yì e káa zì 'yì ówo ledre e ní wá, ndásé kóo kpá káa zì mìnḡburoko 'yì e ní wá. ²⁷ Lomo ootoomo bicayi ledre ga bì 'bì do sogo kánḡá ba ḡi ro zì dokuwu ménḡi 'yì ga bì ya yée niyí 'yì ówo ledre e ní ḡi zía. Zía ótoómo ledre máa yée ga bì moko ndaá simiyé wá ní zì dokuwu ménḡi 'yì ga bì kí cóngó royé ní ḡi zía. ²⁸ Lomo ndìṣì lengbe gélé 'yì ga bì yaá owoní ledre wá ní ḡi ro zíye ídíye káa do 'dódo ledre zì 'yì ga bì otoní royé ya yée owoofuní ledre go ní kídí ówo ledre eyé nées moko ndaá 'bì ené simi a zíne wá. ²⁹ Lomo menḡi ledre nées kenée káa bì ngíti géyì 'yì e niyí ndìṣì mbófo royé zíne. ³⁰ Lomo 'di'bilugu zée, zía óto zée zíse ídíze kí Kírésìto Yésu káa do 'yì e kíé'do ba ndaá gbékpíne wá, ḡi zía Yésu ma'dáa uyu kóo go ḡi rozé, zía kpá 'dódo ledre bì ḡi ro Lomo ní zíse ówoyéme a. Ḡi zì kényì nées, zía yómo zée, zía 'dí'bióyó lúyú ledre ḡi rozé, zíse ídíze mbígì 'yì ga bì 'bì Lomo ní. ³¹ Nì simi miéké kúrú Lomo kídí, “Togù 'yì ili mbófo roné yá, idí mbófo roné ḡi ro éyì ga bì Ngére Lomo ndìṣì ménḡi yée ní.”

2

¹ Owù 'bì Babá e, simi bì kóo máóḡu zíse simi

Koríndo íri ní, má'dódo kóo zise òwú ledre bi 'bi Lomo ní. Mándìsì amá kóo mbófo romá kí úku m̀ngburoko ledre e zise káa zì éyì bi máówoófù ledre go ní wá. ² Máoto kóo sómù ledre amá ndìsì 'dódo zise lá òwú ledre Yésù kí ledre umbu bi kóo Kírèsìto Yésù ma'dáa uyu wo do m̀ngbúngbu kágá ní. ³ Simì bi kóo mándìsì 'dódo ledre ga gére née zise ní, mimbé'demá ndaá kóo wá. Máyá 'bi amá útúásásé esé kóo ngúnṅu ledre ga bi kóo mándìsì 'dódo yée zise née wá. ⁴ Ngúnṅusé kóo ledre ga bi má'dódo yée zise g̀ ro Ngére Yésù née ndaá g̀ zía bi ya máówo kací 'dódo a go ní wá, yì ené g̀ zía 'Dówù Lomo ndìsì kóo 'dódo yeme ledre máa ga gére née zise za cú ne kí mongù roko'buné kídí, née mbigí ledre bi g̀ zì Lomo ní. ⁵ G̀ zì kèyì née, ndásé óto mimbé'desé ro misómù ledre 'bi 'yìma'dí e wá. Ídísé óto mimbé'desé òwú ro ledre bi 'bi Lomo ní g̀ zía bi Lomo ni kí roko'bù ledre e za mbá zine ní.

Cóngó komokenzì ni òwú g̀ zì 'Dówù Lomo

⁶ Ledre ga bi ndìsìzè 'dódo yée zì 'yì ga bi ngúnṅuní ledre 'bi Kírèsìto go kíngaya ní, niyì komokenzì bi 'bi Lomo ní. Ndaá komokenzì bi g̀ zì 'yìma'dí e ní wá, ndaá kpá komokenzì g̀ zì 'yì ga bi kí m̀ngburoko roko'buyé do sogo kángá ba ní ní wá. G̀ zía moko nda simì komokenzì 'bi 'yìma'dí e zì Lomo wá. ⁷ Ndìsìzè úku ba ledre komokenzì bi 'bi Lomo bi Lomo ma'dáa otoecì kóo miótoecì g̀ zì 'yìma'dí e ní. Lomo yemeomo kóo ledre go g̀ rozé 'desì 'dá'dá zía kí ótoógù éyì e, kídí, née ni óto zée kí ledrezé zine

owóowó. Otoeci yí ené kóo ledre née miótoéci uku'dodo ené kóo zí bikéří 'yí do sogo káńgá wá. ⁸ Mingburoko ngére ga bi 'bi do sogo káńgá ba owoyemení ledre gi ro mongú komokenzi bi Lomo yemeomo kóo ledre kíe gi ro 'yima'dí e née wá. Idí owoyemení kóo bo yá, káa bi i'bíní kóo lorú do phéphéonzó Ngére Yésu bi ni kí mongú úndruné ní wá. ⁹ Ledre née utúasá go 'duo kpini kí ledre bi kóo nébi Isáya uku ní kídí,

“Yí e utúasání lúru a,

'yí e utúasání kpá úwú a wá,

abú uku'dodoní zíye utúasá kpá ólú simi doyé wá.

Née Ledre bi Lomo yemeomo gi ro méngi a zí 'yí ga bi otoní 'búa go ní.”

¹⁰ Zée 'yí ga bi 'bi Ngére Yésu ní, Lomo 'dodo yeme kóo ledre máa née go zíze simi roko'bu 'bi 'Dówúne.

Gi zía 'Dówú Lomo ma'dáa owoyeme sómú ledre 'bi Lomo bú bilámáne. ¹¹ Ngíti 'yí kpí utúasá bú ówoyéme sómú ledre 'bi ezené? Ɛi, éyí ndaá kenée wá. 'Yí ndiši ówoyéme sómú ledre ené dujú ne kí roné. Ni gi ro Lomo kpá kenée. 'Dówú Lomo ndiši ówoyéme sómú ledre 'bi Lomo dujú ne. ¹² Owoyemezé ledre bi Lomo méngi zíze ní go bilámáne. Bi owoyemezé ní, ndaá bi ya kídí 'yí ga bi do sogo káńgá ba 'dodoní ye zíze ní wá. Lomo kasa 'Dówúne ne zía ógu ndišiné simizé ndiši 'dódoyéme ledre ga bi yeme yée go gi rozé ní zíze.

13 Gĩ zĩ kẹyĩ nẹe ní, zĩze ndĩsìzẹ 'dódo zĩ 'yì e 'duo dujú cóngó ledre bì 'Dówù Lomo 'dodo yée ne zĩze ní. 'Dodozẹ ezé ledre bì ogù gĩ zĩ 'yìma'dí kí sómù ledre 'bì 'yìma'dí siminé ní wá. 14 'Yì máa wo bì ngára 'Dówù Lomo ndaá simi a wá ní, utúasá ené ówoyéme ledre ga bì 'Dówù Lomo ndĩsì 'dódo yée zĩze ní wá. Ledre ga gère nẹe niyí ídí eyé zĩa káa zĩ ledre cayi ní gĩ zĩa utúasá ené ówoyéme yée lá kí roné wá. 'Búó togù 'Dówù Lomo 'dódo yée ne zĩa ni fú ówoyéme yée gĩ zĩa ledre ga gère nẹe oguní yì eyé gĩ zĩ Lomo. 15 'Yì bì ni kí 'Dówù Lomo siminé ní, útúasá go ówoyéme dongará ledre e za mbá bilámáne. 'Yì máa wo bì ngára ngunu ené ledre 'bì Lomo wá ní, utúasá ené ówoyéme ledre 'bì 'yì máa wo bì ngunu ledre 'bì Lomo go, ni kí 'Dówù Lomo siminé ní wá. 16 Ledre nẹe utúasá go kpini kí ledre bì nébì Isáya uku ní kídí,
 “Ambí utúasá bì ówoyéme sómù ledre 'bì Ngére Lomo ní ne,
 bì zĩa ndĩsiné í'bí lorù zĩa ní?”
 Tí lá utúasázé ówoyéme ledre bì Kírésìto ndĩsì sómù ní.

3

'Yì 'bì Kírésìto ndaní ifi royé wá

1 Owù 'bì Babá e, simi bì kóo mááyí zise simi Korĩndo iri ní, mándĩsì kóo 'dódo ledre 'bì Lomo zise lá ndoo káa zĩ éyì bì ngúnusé aka ledre 'bì Lomo wá ní. Mándĩsì kóo 'dé'de sée nẹe m'dé'de gĩ zĩa cýyí ledre 'bì Kírésìto Yésu bì ngúnusé ní

ndaá aka kóo simisé kíngaya wá. ² Togú owú ni aka síríne yá, ndịsị aka úlụ 'bì ené lá dụú umba. Née sị ledre bì kóo mándịsị 'dódo ledre zise gi zía ndoo ní, gi zía roko'busé ndaá aka kóo gi ro mingburoko 'dódo ledre ga bì 'bì Lomo ní wá. ³ Máméngị kenée gi zía ambá miméngị ledre esé ni aka yị ené fú lá 'bì 'yị ga bì owoyemení aka ledre 'bì Lomo wá ní. Ásé aka fú kí ledre 'bì simikesị ro lafúse e kíngaya, ledre 'bì ófú kí lafúse e ni aka kpá fú zise kíngaya. Miméngị ledre ga gére née 'dodoní kídí ciyí ledre 'bì Lomo ndaá aka simisé wá. Miméngị ledre esé ni aka yị ené mbá 'bì 'yị ga bì ụngụngụnị aka ledre 'bì Lomo wá ní. ⁴ Togú ngíti 'yị gi dongarase uku ledre kídí, “Káa zí bì ásé lúru máa ba, máúwú amá ledre 'bì ngíti 'yị kpị wá, mándịsị úwú dụú ledre ga bì Páwulo ndịsị 'dódo yée ní.” Zí ngítia úku 'bì ené kídí, “Íi, mándá 'bì amá simi tú'dú ledre esé ga gére née wá. Mándịsị úwú 'bì amá ledre amá dụú gi zí Apólo.” Máúku zise ma'dú, ndịsịsé née aka fú lá méngị miméngị ledre 'bì 'yị máa yée ga bì ụngụngụnị aka ledre Kírésito káa do Ngére eyé fú lá wá ní.

⁵ Maa Páwulo kí Apólo, ndazé ezé mingúngúcuá wá. Azé lá dụú kịé'do 'yimikása ga bì 'bì Ngére Yésu ní. Née sị ledre bì 'dodozé ledre ené zise, zise go ụngụngu a ní. Ndịsịzé méngị née moko bì Lomo i'bí zize ní. ⁶ Maa Páwulo, mááyí 'bì amá káa zí 'yị bì o'doomo kére yáká ní. Ezemá Apólo ni nda 'bì ené káa zí 'yị ícị tó'dó gi komo kére ma'dáa ní. 'Yị bì ndịsị í'bí roko'bụ zí kére ga bì yáká née ngbóróye kíe

ní, yì ené Lomo ndaá 'bì ené zée 'yìma'dí e wá. ⁷ Gì dongaráze ga bì gbre née, 'yì ó'do yáká kí 'yì ícì tó'dó, wo bì romo do ezené ní ndaá 'bì ené wá. Odu 'yì bì romo ní dujú Lomo bì i'bí roko'bu zí éyì ga bì yáká née ngbóróye kíe ní. ⁸ Abú moko ga bì ndìsìzé méngì yée kí Apólo née niyí cúku'dée kpì kpì yá, ndìsìzé méngì yée mbá kí sómù ledre kíé'do. Tákpásìlì nì nda ífi simizé goó ne. Lomo nì nda í'bí tákpásìlì zí 'yì kací 'bì ené moko bì méngì ní. ⁹ Zée gbrengrára, azé 'yì moko ga bì 'bì Lomo ní. Gelé zée gì ro zíze méngì moko simì yáká ené. Sée 'yì ga bì 'bì Koríndo ní, ásé se yáká 'bì Lomo. Ndaá kpá lá dujú yáká wá, ásé kpá káa zí 'dìcì ní.

¹⁰ Maa Páwulo, Lomo méngì bilámá ledre zíma zía kasaútù máa ógu 'dódoútù ledre ené zise. Mááyí káa zí 'yì bì otoutù sù 'dìcì gì ro ó'bó a ní. 'Yì ga bì ndìsìní 'dódotátá ledre née zise ní, niyí 'bì eyé nda káa zí 'yì ga bì ndìsìní ó'bótátá 'dìcì ma'dáa ní. Mongú ledre bì máìli gì zí 'yì máa ga gére ní, idíní 'dódo ledre ma'dáa zise do bilámá mìsi'diné káa zí 'yì ga bì o'bótatání 'dìcì ma'dáa go bilámáne ní. ¹¹ Kírèsìto Yésù nì dujú ne dosì 'dìcì bì 'yì e ndìsìní ó'bótátá ní, ngíti 'yì bì nì óto ngíti dosì 'dìcì kpì gì zí wo máa née ní ní ndaá. ¹² Simì mì'dódo ledre 'bì Ngére Yésù, ngíti géyì 'yì e 'dodoní 'bì eyé tí kí roko'bu 'bì 'Dówù Lomo gì ro zía ídine kí roko'buné. Ledre née nì cé káa zí 'dìcì bì ubúní kí bilámá kágá e do ìtì doa kí ngoko súwú bì utúasá énye 'diya wá ní. Ngíti géyì 'yì e ubúní 'bì eyé kí ngorù kágá kpá kí ngorù súwú e. ¹³ Simì bì karanée Yésù nì

ndá'baógu do sogo kángá ona ní, ni lúru kací moko ezé, zée 'yì lódú kacíga mikékeríá mbá togú mengizé moko ené go do bilámá misi'diné togú ndaá do bilámá misi'diné wá yá. Éyì bi kíé'do togú mengizé go ni ló'bo gi zí Yésu ma'dáa yaá lurú wá ní nda. ¹⁴ 'Yì máa wo bi kací moko ené ni ídí bilámáne do komo Yésu káa zí 'dìcì bi ùbúní rìngì utú gi zí mongú síli wá ní, zí Yésu ma'dáa í'bí tákpásílí bi trídri bi za fí ní zí 'yì máa née. ¹⁵ 'Yì máa wo bi Yésu ni ndá'baógu ndíki kací moko ené ndaá bilámáne wá, cé káa zí 'yì bi ùbú 'dìcì bicayiné zí 'dìcì ma'dáa ndúrúné gi zí mongú síli ní, 'yì máa née abú ni aka tí ómo tako yá ní, utúasá ídí kí ledrené owóowó zí Ngére Yésu wá.

¹⁶ Sée 'yì ga bi 'bi Koríndo ní, ídísé ówo a kídí ásé 'Dìcì 'bi Lomo, 'Dówú Lomo ndìsì ndìsì simisé. ¹⁷ Máúku zíse, togú ngítì 'yì sinyì dosé kí bicayi 'dódo ledre, ni yì ené go káa zí 'yì bi ili ndúrú 'Dìcì 'bi Lomo ní. Lomo ni 'dó'do 'yì máa née kí 'do'dó bi ngára odu a ndaá ní gi zía ásé yì esé mbigì 'Dìcì 'bi Lomo, Lomo ma'dáa ndìsì ndìsì simisé.

¹⁸ Gi zí kényì née ní, owú 'bi Babá e, ndásé lóndo rosé kídí ásé 'yì ówo ledre e ní wá. Ídísé óto rosé káa do 'yì ga bi owoní ledre wá ní, gi ro zí Lomo í'bí mbigì ówo ledre zíse ne. ¹⁹ Éyì ga bi ndìsìzé méngì yée kí ówo ledre 'bi 'yìma'dí e ní, niyí yì eyé kací komo Lomo mbá bicayiyé. Gi zí kényì née, ni miékéne simi miéké kúrú Lomo kídí, “'Yì ga bi otoní royé ya yée owoofuní ledre e go ní, Lomo ndìsì lengbe óyóló'bó ówo ledre eyé

née káa do gbékpí cící éyí e bi moko ndaá simiyé zí Lomo wá.” ²⁰ Ndaá kpá lá dujú wo née wá, uku kóo kpá kídí, “Yí ga bi ya yée owoofuní ledre go ní, sómú ledre eyé ni yí ené kací komo Ngére Lomo 'duo bicayiné moko ndaá simi a wá.” ²¹ Gi zí keyí née ní, ndásé ndíşí mbófo rosé kí ledre manda e wá. Gi zía Lomo kasa zée 'yí kasa e 'dódo ledre ené zíşe gi do bi zíşe ídíşe kí roko'bu zíşe simi ledre e za mbá. ²² Mbágá tú'dú éyí ga bi do sogo káṅgá ba niyí go mbá 'bi esé, kpá cú mbigí do sogo káṅgá ma'dáa kí ledre 'bi ndíşí bi simi a trídri, kpá kí ledre miúyu 'yí, nda kpá kí ledre máa wo bi ni méngí roné karaba togú mbú kílonódó ní, ledre gi ro ledre ga gére née niyí go mbá do şíşe. Née ledre ga bi máa Páwulo, kí Apólo nda kí Pétero, Lomo kasa zée ógú 'dódoyéme misi'diyé zíşe ní. ²³ Gi zí keyí née ní, sée ga bi ṅúṅgusé ledre Kírésito Yésu go ní, ídíşe ndíşí méngí dujú ledre ga bi Kírésito ili zíşe méngí yée ní. Gi zía ndíşí yí ené méngí lá dujú ledre ga bi Lomo ili idí méngí yée ní.

4

'Yimikása ga bi 'bi Yésu ní

¹ Owú 'bi Babá e, máa Páwulo máúku zíşe, ndásé lúru zée kí ledrezé owóowó rómo do ngíti 'yí e wá, azé lá dujú 'yimikása ga bi 'bi Kírésito Yésu ní. Yésu ma'dáa kasa zée ne ndéré kí 'dódo ledre bi kóo Lomo yemeomo 'desí ní zí 'yima'dí e gi zía, şindí kadra utúasá go gi zíye ówo a. ² Ni

miútúásáne togú i'biní moko go zíyí méngí a yá, ídí méngí a kí 'búne, gí zía m̀ngí moko ma'dáa owo bú kídí áyí útúásá méngí moko ené née káa zí b̀i née ili ní. ³ Gí romá ní, togú 'yí ga b̀i 'b̀i do sogo káṅgá ba 'deciní ngbangamá ya, máowo kací moko 'b̀i Ngére Yésu wá yá, owo ené romá wá. Máútúásá amá kpá 'dəcí ngbangamá kí romá kídí máméngí yéme moko go ní wá. ⁴ Málúrúndíki amá bisinyí ledre amá simi moko 'b̀i Yésu b̀i mándísi méngí a ní wá. Máúku amá née b̀i ya kídí mándá 'yí lúyú ledre wá ní wá. Ngére Yésu ni ówo kací 'dəcí ngbangamá ne miútúásáne kpini kací miméngí ledre amá.

⁵ Sée 'yí ga b̀i simi gara b̀i Koríndo ní, ndásé ndísi 'dəcí ngbanga lafúse 'dá'dá zí s̀ndí kadra 'b̀i 'dəcí ngbanga b̀i gí zí Ngére Yésu kí útúásáne ní wá. Ídísé ndísi zí Yésu ndá'baóguné té kí. Lúyú ledre ga b̀i 'yí e otoeciní yée miótoécí ní, Yésu ma'dáa ni 'dódoógu yée mbá, zía nda 'dəcí ngbangayé gí roa. 'Yí máa yée ga b̀i ledre eyé ni yí ené mbá bilámáne ní, zí Lomo óto yée zíye ídiye kí rokinyi.

⁶ Owú 'b̀i Babá e, Maa Páwulo, máúku ledrezé kí eze 'yí mokomá Apólo zise gí do b̀i zise 'dí'bi miméngí ledre ezé. Ledre ga b̀i ngára ndaní miékéye simi miéké kúrú Lomo wá ní, ndásé méngí yée wá. Káa b̀i áse ndísi lúru ngíti géyí manda e kí ledreyé owóowó rómo gí do lafúye ke. ⁷ Ndásé óto rosé káa zí éyí b̀i ówo rómosé ledre go gí do lafúse e ní wá. Ndaá 'b̀i ené b̀i Lomo i'bí roko'b̀u née zise ne ní wá? Sara togú i'biní éyí zíyí kpá mi'bí ní zíyí ndísi mbófo royí

káa zí éyí bi yémeógu éyí máa née yíi ní?

⁸ Ma'díi, éyí ga bi ílisé yée ní, niyí go zíse. Lúrúsé rosé go éyí ofuní zíse go. Née go sị ledre bi ílisé úwú ledre gị tarazé gị zía wá ní. Idí kóo Lomo oto sée bo káa do ngére e yá, káa bi ba ní azé ídí ba go káa do ngére e kése do lafúze e. ⁹ Gị rozé, zée 'yí ga bi Lomo gelé zée káa do 'yimikása ené e kí Ngére Yésu, gị zí ledre ga bi ndịsízé úku yée zí 'yí e ní, zíze nda ídíze go káa zí 'yí ga bi ufuní umbu ní, ili idíní úfu zée kpá 'dá'ba. Azé cé kenée gị ro zí 'yíma'dí e kpá kí maláyika e mbá lúru a. Gị zía i'bízé rozé zí lerí kí umbu gị ro ledre Ngére Yésu. ¹⁰ Ma'díi, zée 'yí kasa ga bi 'bi Kírésito ní, ndịsísé lúru zée káa zí moko ndaá simizé wá ní. Zíse ndịsísé úku ledre kídí, ówosé yí esé ledre 'bi Kírésito bú bilámáne. Ndịsísé lúru zée kací komosé káa do 'yí ga bi ngárá roko'buyé nda ní, zíse óto rosé yí esé káa do 'yí ga bi kí roko'buyé kíngaya ní. 'Yíma'dí e ndịsíní óto úndrusé, zíye ndịsìyé lúrúcáyí zée mìlúrúcáyí. ¹¹ Tí bi kóo i'bízé rozé ndịsì méngì moko née ní ní, azé yí ezé fú lá 'yí lerí e. Simì ngíti géyì sịndì kadra, ndịsízé 'dú'du 'bú, ngíti géyì yá, zíze 'dú'duzé kodró, ngíti géyì yá, bilámá bongó bi zíze esì a rozé ní ndaá. Simì ledre ga gére née mbá, 'be ndaá zíze kpá wá. Zí ngíti géyì 'yí e ndịsìyé kí óc'ó'do zée kpá drú. ¹² Simì 'do'dó ga gére née mbá, ndịsízé méngì moko ezé cù ze kí sịlìze kí bisuwu komozé trìjì gị ro zíze ndịsízé sáká rozé. 'Yí máa yée ga bi ndịsíní úkucáyí zée ní, kugúzé zíye lá kugú. Yée ga bi ndịsíní kí óc'ó zée ní, zíze ndịsízé útụsimizé

gĩ ro zĩ moko 'bi Ngére Yésu ndéréne fú 'dá'dá. ¹³ 'Yi ga bi ndĩşinĩ trótro ɾanga rozé ní, ndĩşizé úkulúgu zíye fú lá bilámá ledre e. Simi ledre ga gére née mbá, zíze ídíze kací komoyé 'duo bicayizé káa zĩ cící éyĩ bi moko ndaá lolu simi a wá lefeoyónĩ go do gúsũ ní.

¹⁴ Owú 'bi amáa e, máúku ényĩ née komosé wá, máenzi née komosé gĩ zĩa máóto 'búse go gbála. ¹⁵ Abú tú'dú ngíti géyĩ 'yi e niyĩ bo ndĩşinĩ kpá 'dódo ledre 'bi Kírésito Yésu zise yá, máa Páwulo mááyĩ zise go káa zĩ 'buse ní gĩ zĩa má'dódoútu ledre 'bi Lomo zise go fi máa gĩ zĩ ngíti géyĩ 'yi máa ga gére née. ¹⁶ Máili ídíse ŋgũngu ledre 'bi Yésu kíngaya káa zĩ bi mángũngu ní. ¹⁷ Née sĩ ledre bi mákása owú 'bi amá simi Lomo, Timatíyo zise íri gĩ roa ní, 'bú a ofu domá go, gĩ zĩa ndĩşĩ méngĩ moko 'bi Ngére Yésu kí mimbé'dené mbá káa zĩma ní. Mákása wo zise íri née gĩ ro zĩa ndéréne énzĩ yata komosé kí ledre 'bi Kírésito. Ni énzĩ komosé tí káa zĩ bi mándĩşĩ énzĩ komo tú'dú 'yi e do tú'dú ngíti géyĩ bi e ní.

¹⁸ Mákása wo gĩ zĩa bi eme go ro ngíti géyĩ 'yi e, somúnĩ yĩ eyé go kídĩ máútúásá amá lolu ógu zise simi Korĩndo íri wá. ¹⁹ Togú Ngére Yésu saká máa yá, mááyĩ ngásáógu lúru sée íri sili a ndaá lolu gbála wá. Gĩ ro zĩma aka lúru ledre 'bi 'yi ga bi ndĩşinĩ ɾanga ɾanga royé íri kídĩ yée niyĩ go manda esé e ní, togú ndikinĩ roko'bũ 'bi ledre máa ga gére née gĩ 'dáya yá. ²⁰ Misi'di bi 'yi e ndĩşinĩ útúásá ídíye doa káa do manda 'bi Lomo ní, ndaá 'bi ené lá dujú gĩ zĩ ódro ga bi ndĩşinĩ

ódro yée lá kí tarayé née wá. Lomo ndị̀şì yì ené í'bí roko'bu ne zì 'yì gì ro zía ídíne káa do manda. ²¹ Ílisé máídí ógụ zise íri láráma káa be 'di, kí sí'dí ndị̀şì ócọ́ sée ḱe mió́cọ́? F'i, ndaá kenée wá. Mááyí ógụ ndị̀şimá mindị̀şì zise bi gì zì 'búse bi domá ní. Ledre ga bi ñiyí bo ní, zíma úku yée zise ndoo gì ro zíye ólúye simi dosé bilámáne.

5

'Yì 'bì Kírésìto ndaní ménğì bisinyí ledre wá

¹ Owú 'bì Babá e, máúwú ledre kídí bicayi ledre ofụ dongaráse íri go. Ngíti 'yì gì dongaráse 'yì ga bi 'bì Kírésìto íri ní, menğì 'berì kí me'be 'buné. Abú gba 'yì ga bi ñgunğuní ledre Yésu wá ní, menğíní ḱeyì kenée kpá wá. ² Bicayi, ledre káa zì née bi ndị̀şì éme rosé kí lúru a kí ndị̀şì ménğì roné dongaráse née lárá a káa be 'di? Née éyì bi kóo ñi ndị̀şì í'bí lerì rose ní. 'Yì bi ndị̀şì ménğì ḱeyì káa zì née áse kóo ógóoyó wo gì dongaráse gère 'dá'ba. ³ Máúku zise máa Páwulo, abú kuřu'bumá ndaá dongaráse íri wá yá, azé kése simi 'Dówú Lomo. 'Yì bi menğì bicayi ledre née, má'décì ngbanga a go káa zì éyì bi azé kése íri do bi ḱé'do ní. ⁴ Ídísé yóko rosé tí káa zì 'yì ga bi 'bì Ngére Yésu ní, zise lúru bi simi bicayi ledre 'bì o'do née zise 'dəcì ngbanga roa. Ndásé ngúcusé wá, azé kése simi 'Dówú Lomo. Roko'bu 'bì Ngére Yésu ñi sáká sée zise 'dəcì ngbanga née bilámáne. ⁵ Gì zía bi ili ndị̀şì ménğì ledre bi Satána ili ní, ídísé 'dí'bióyó wo gì dongaráse 'dá'ba zise ótoómo wo zì Satána

'dó'do wo gi ro zía óyóló'bó sómù ledre ené. Gi do bi karanée zí Ngére Yésu ndá'baoguné ndiki wo ootomo méngì bisinyí ledre go gi ro zía ídíne kí trìdrì bì za fí ní.

⁶ Owù 'bì Babá e, ndásé mbófo rosé káa zí éyì bì bisinyí ledre káa zí néesé utúasá sínyíonzó sée wá ní wá. Ówosé bì kídí togù ngáká esì niyí tù'dù zí kidri ólùne símì wo bì kíé'do ní, nì óto ngáká esì ga gére néesé zíye ényeyé mbá ní wá? Mbé ówosé tí bú? ⁷ Máúku zíse, bisinyí 'yì káa zí néesé dongarásé nì go cé káa zí ngénye esì bì kíé'do dongará lafúne e ní. Ídísé 'dí'bióyó ledre káa zí ga gére néesé gi dongarásé 'dá'ba gi do bì zíse ídíse mbígì 'yì ga bì 'bì Kírésìto ní, gi zía i'bì kóo roné úyuné káa zí owù kábìrìkì bì Yúda e ndìsìní ongoonzó a símì Ayímbi Umbuokpó* ní gi ro yómo zée gi símì umbu 'bì lúyú ledre ezé. ⁸ Káa zí bì goó kenée ní, idízé ótoómo ledre 'bì méngì bisinyí ledre e kací sù doyé za mbá 'dá'ba. Zíse ndìsìzé dùyú méngì ledre ga bì niyí ndìsì óto Lomo zía ídíne kí rokinyi ní.

⁹ Máúku kóo ledre go zíse 'dá'dá kídí, ndásé ndìsì kótrù rosé kí 'yì ga bì mongù ledre eyé lá dùyú ndìsì só'do royé kí ngíti géyì kará e togù mbú ngíti géyì ya'dá e 'dí sogo ní wá. ¹⁰ Ledre bì kóo máúku néesé, ndaá 'bì ené zí 'yì ga bì ñgununí

* **5:7** 5:7 Ólùógù 12:21-22 Ayímbi Umbuokpó: Nì sìnđì kandra bì Yúda e ndìsìní sómùndíki ledre bì kóo Ngére Lomo okpó gi do 'be 'bì eyé e ufu owù 'bì eyé e wá gi zía bì oróní sáma owù kábìrìkì ro kágá mbotù eyé e ní. Zía kóo 'dí'biogù yée gi símì Ízibiti gi símì 'do'dó bì kóo niyí símì a ní. Ólo Ólùógù 12:14-17.

aka ledre Ngére Yésu wá, káa zí 'yì ga bì ndị̀shìní só'do royé kí 'yì ga bì ofúní royé kéye wá ní, 'yì 'bú éyì e, 'yì lónodo 'yì e, nda kí yée ga bì ndị̀shìní óto úndru lomo ga bì yemení yée kí sílí 'yì ní wá. Togú ótoómosé kí ndị̀shì kótrụ rosé kí 'yì ga bì ndị̀shìní mēngì ledre káa zí ga gére née go yá, áse ási gị ro 'yì ga bì ̀ngun̄guní aka ledre 'bì Ngére Yésu wá ní mbá. ¹¹ Máéké ledre ba tí zise ga bì ̀ngun̄gusé ledre 'bì Ngére Yésu go ní. Ngíti géyì 'yì e niyí bo ndị̀shìní úku ledre kídí, “Yée niyí mbigí 'yì ga bì 'bì Yésu ní.” Abú ndị̀shìní úku ledre kenée yá, mēngìní eyé nda ledre ga bì Yésu ma'dáa ili yée ní wá. Ngíti géyì ndị̀shìní yì eyé só'do royé kí 'yì ga bì ofúní royé kéye wá ní, ngíti géyì yì eyé nda 'yì 'bú éyì e, zí ngíti géyì ídì 'bì eyé 'yì ini ini zí lomo ga bì yemení yée kí sílí 'yì, zí ngíti géyì ídì 'bì eyé 'yì úku tarasinyí, zí ngíti géyì ídì 'bì eyé ̀duú 'yì ndị̀shì kóyó e kací kadra mbá, zí ngíti géyì ídì 'bì eyé 'yì lónodo lafúye e gị ro ndị̀shì 'dí'bi éyì e gị zíye. 'Yì káa zí ga gére née ndásé esé kótrụ sílise kéye simi éyì miánu wá.

¹² Gị ro 'yì máa yée ga bì ̀ngun̄guní ledre 'bì Lomo wá, asiní yì eyé miási ní, née ndaá 'bì ené ledre amá gị ro 'dēcì ngbanga royé wá, áse ídì se 'yì ifiyéme simi mímēngì ledre 'bì lafúse ga bì 'yì 'bì Ngére Yésu ní. ¹³ 'Yì ga bì iliní ótoómo bisinyí ledre wá ní, miéké kúrú Lomo uku kídí, “Ídísé ógóoyó yée gị dongarásé 'dá'ba.” Gị zía Lomo ni 'dēcì ngbanga 'yì ga bì ngára iliní ̀ngun̄gu ledre Ngére Yésu wá ní.

6

'Yì ga bi 'bi Kírésìto ní

¹ Owù 'bi Babá e, togù owù ledre ni goó bo dongaráse kí lafúse e yá, ndásé ndéré kíe zí ngére e do ngbanga wá gí zía ndaní eyé 'yì 'bi Kírésìto wá. Bilámá a ídísé yéme ledre esé e dengbìse. ² Ówosé esé bi kídí Lomo ni karanée óto sée zíse ndìsìsè ífiyéme sìmì ledre dongaráse kí 'yì ga bi nḡunḡuní ledre 'bi Ngére Yésu wá ní wá? Sara togù útúásásé bú ífi sìmì ledre e kenée ní, éyì bi mēngì sée togù owù ledre ni go bo dongaráse yá, ílísé yéme a dengbìse gí zía wá ní 'di? ³ Ówosé esé bi kídí sìmì bi karanée Ngére Yésu ni ndá'baóḡu ní azé ndìsì ndro kéye zíze 'dēcì ngbanga maláyika e kéye ní wá? Togù roko'bu ni bo zíze gí ro mēngì mīngburoko ledre e kíe kenée ní, sara mīnzéré ledre ga bi dongaráse ní útúásásé yéme yée wá gí zí 'di? ⁴ Togù owù ledre luyú go dongaráse kí lafúse yá, ídísé ndólo ngíti géyì 'yì ga bi dongaráse ní zíye óḡuyé ódroyé sìmì ledre née do bilámá mīsì'di bi 'bi Lomo ní, gí ro zí dongaráse ídīne tí fú lá bilámáne. ⁵ Komosé enyì wá gí zí 'di? 'Yì bi kíe'do káa dongaráse íri ni útúásá yéme ledre e dongaráse ní ndaá? ⁶ Ledre bi ndìsìsè mēngì a, zíse ndìsìsè ndólo lafúse 'yì ga bi 'bi Kírésìto do ngbanga kó'dù 'yì ga bi nḡunḡuní ledre 'bi Ngére Yésu wá ní emēngù.

⁷ Née ndaá kóo éyì bi 'yì ga bi nḡunḡuní ledre Yésu go zíye ndìsìyè mēngì a ní wá. Togù ezeyì mēngì bisinyì ledre zíyì ní, útúásá útḡsimìyì zíyì

ótoómo ledre zí 'yì née wá? ⁸ Ndişisè lúyú ledre ro lúndusé ga bi simi Lomo nḡunḡuní ledre Ngére Yésu go káa zí se ní. Née ndaá bilámá ledre wá.

⁹ Ówosé ledre bi kídí, togú 'yì nḡunḡu ledre 'bi Lomo wá yá, 'yì née utúasá óḡu 'be 'bi Lomo wá ní wá? 'Yì ga bi ndişiní méngi 'beri, nda kí ya'dá ga bi ndişiní só'do royé kí lafúye ya'dá e ní, kpá kí 'yì ga bi ndişiní ini ini zí lomo ga bi yemení yée kí sílí 'yì ní omoní wá ¹⁰ 'Yì mimbé'de e kí 'yì ugu e kí 'yì éwé le'yì e nda kpá kí 'yì úku kese e, yée ga gére née mbá, Lomo ni 'dəcì nḡbangayé bisinyíne. ¹¹ Ga kóo 'desì ní, ndişisè kóo méngi tí ledre ga gére ní. Eme lá gi zía ótoómosé ledre máa ga gére née go, zí Lomo lúguráyì sée kí sáma Owú 'bi ené Kírésito Yésu Ngére ezé kpá kí roko'bù 'bi 'Dówú Lomo zise nda ídíse karaba go mbigí 'yì ga bi 'bi Lomo ní. Ídíse óto Lomo zía ídíne kí rokinyi.

'Berì ni lúyú ledre

¹² Ngíti géyì 'yì e gi dongarásè ndişiní sómú ledre kídí, “Éyì ndaá, yée utúasání go méngi ledre eyé e mbá káa zí bi yée iliní ní.” 'Be tí kenée mbì ní, ndaá 'bi ené bi ya kídí éyì e za mbá niyí ídí zise bilámáye ní wá. Máútúasá nḡunḡu a zí ngíti géyì ledre e óto máa zíma lúyú ledre wá. ¹³ Ngíti géyì 'yì e ndişiní úku ledre kídí, “Togú éyì miánu, yée niyí ánu a gi zía Lomo otoogú 'yìma'dí tí gi ro zía ánu éyì.” 'Be tí kenée ní, ídíse ówo a kídí 'yìma'dí kí éyì miánu niyí úkú eyé miúkú. Gi zí kéyì née máúku zise, Lomo

otoogù ené zée 'yìma'dí e gí ro zíze ndìsìzé kí só'do rozé sikala 'dí sogo kí 'yì ga bì ofúzé rozé kéye wá ní wá gí zía kùrù'buzé nì 'bì Ngére Yésù. ¹⁴ Lomo uru kóo Owù 'bì ené Ngére Yésù gí simì umbu. Zée ga bì ñgunğuzé ledre 'bì Lomo ma'dáa go ní, nì úru zée gí simì umbu kpá kenée.

¹⁵ Owù 'bì Babá e, áse go kí Kírésìto ma'dáa kùrù'bù 'yìma'dí kíé'do. Káa zí bì azé go kí Kírésìto kùrù'bù 'yì kíé'do ní, utúasá miútúasá zíze ndìsìzé kpá fú kí só'do rozé kí kará ga bì ofúzé rozé kéye wá ní? Ìi. Éyì utúasá ndìsì méngì roné kenée wá. ¹⁶ Ówosé bì kídí togù 'yì olúogù 'dí sogo só'do royé kí 'yì bì ofúní royé kéne wá ní, “Niyí goó éyì kíé'do” káa zí bì miéké kúrú Lomo uku ní wá? ¹⁷ 'Yì bì i'bì roné go mbá zí Ngére Yésù ní, niyí kí Yésù ma'dáa go 'yì kíé'do simì roko'bù 'bì 'Dówù Lomo.

¹⁸ Ídísé ótoómo só'do rosé kí 'yì ga bì ofúsé rosé kéye wá ní 'dá'ba. Míméngì ledre káa zí ga gére née nì óto sée zíse ídise bisinyí 'yì e do komo Lomo. Abú ngíti géyì lúyú ledre e niyí bo yá, née yée ga bì 'yì e niyí lúyú yée ro lafúye ní. Lúyú ledre 'bì só'do ro'yì 'dí sogo ndìsì óto kùrù'bù 'yìma'dí zía lúyúne roné kí roné. ¹⁹ Ndásé lúrú rosé káa zí éyì bì ndásé 'yì 'bì Lomo wá ní wá, áse 'yì ga bì 'bì Lomo ní. Lomo ma'dáa kasa 'Dówúne zía ógù ndìsìné simísé gí zí kéyì née. ²⁰ Lomo ugú sée kí sáma owù 'bì ené, áse go mbigí 'yì ené e. Ídísé óto úndrua simì míméngì ledre esé e mbá.

7

Ledre gi ro ófú ro'yì

¹ Ékésé kóo ledre ndú'yú máa gi ro ledre ófú ro'yì kídí ndaá bilámáne zí 'yì e ófú royé wá ya? Nì bilámáne togú 'yì e ofúní royé wá. ² Nda lá gi zía bi ambá ya'dá e mimbé'deyé nì mbá gi ro kará e ní, bilámá a idíní mu ófú kará e. Togú kára yá, idí kpá mu 'dí'bi o'do. ³ O'do idí ndìsì méngì ledre zí me'bené bilámáne. Zí kára kpá ndìsìné méngì ledre zí o'do 'bi ené bilámáne. ⁴ Gi zí keyì nées ní, kára nda lúru roné ngíti 'yì kpì gi zí o'do, zí o'do lúru roné kpá 'yì kpì wá, niyì go dujú 'yì kíe'do. ⁵ Gi zí keyì nées, 'yì nda ási gi zí ezené wá. 'Búo togú yemení miyéme kídí karaba yée ndaní 'dú'dukótrú royé wá gi zía yée iliní ini ini zí Lomo. Nda simi bi inionzóní ini go ní, idíní ndá'baógú 'dú'dukótrú royé káa bi Satána nì lóndo ngúrúyé zía lúyú ledre gi zí 'bú ledre bi doa ní. ⁶ Máuku ledre nées zise kenée nda káa do lorú wá, máí'bí lá sómú ledre. ⁷ Nì kóo idí bilámáne zí 'yì e ndìsìyé mbá káa zíma ní ofúní kára wá. Nda lá gi zía bi Lomo i'bí toso miméngì ledre e zí 'yì e go mbá mingúngúcuá ní, nì miútúásáne zí ngíti géyì 'yì e ófú kará e zí ngíti géyì ndìsìyé bángá.

⁸ Togú gi ro kará umbu e, nda kí 'yì máa yée ga bi ofúní aka royé wá ní yá, mááyí úku a máyá nì bilámáne togú ndìsìní nda yì eyé geré fí ngúcuyé káa zíma ní, ndaní lolú fú lá sómú ledre gi ro ófú royé wá. ⁹ Togú yì bi útúásá útusimiyì wá ní yá, nì bilámáne idí 'dí'bi kára togú o'do. Gi zí wo bi

áyí ndìsì 'dó'dó kí sómù simiyí gí zí 'bú ledre bi doyí ní.

¹⁰ Sée ga bi ófúsé rosé go ní, máúku zíse kí roko'bu 'bi Ngére Yésu, kára ndaá ìnyí gí zí o'do 'bi ené née wá. ¹¹ Kára bi ìnyí gí zí o'do 'bi ené go ní, ndaá lolu 'dí'bi ngíti o'do wá, idí nda ndìsì geré gbékpíe, togú kenée wá, idí ndá'balúgu roné té zí o'do 'bi ené née. Kpá kenée, o'do nda ótoómo me'bené wá.

¹² Yì 'yì máa wo bi ñgunḡu ledre Ngére Yésu go, togú me'beyí ni 'yì bi ñgunḡu ledre Yésu wá ní yá, ndá ógó kára máa née wá, idísé mu óto 'be kéne. Née loru bi máí'bí máa zíse ní, ogu ené gí zí Ngére Yésu wá. ¹³ Kpá kenée gí ro yì kára bi ñgunḡu ledre Ngére Yésu go, togú o'do 'bi eyí ni 'yì bi ñgunḡu ledre Yésu wá ní yá, togú ili kpá fú zíse ndìsìsé kéne káa do kára kí o'do yá, ndá ìnyí gí zí o'do máa née wá, idísé mu óto 'be kéne. ¹⁴ Kára bi ñgunḡu ledre Yésu go, togú o'do 'bi ené ndaá 'yì bi ñgunḡu ledre Yésu go ní wá yá, Lomo ni idí kí rokinyi kí o'do née gí zía oto 'be go kí 'yì bi ñgunḡu ledre Ngére Yésu go ní. Ni kpá kenée, o'do bi ñgunḡu ledre Yésu go, togú me'be a ni 'yì bi ñgunḡu ledre Yésu wá ní yá, Lomo ni idí kí kára née kí rokinyi gí zía oto 'be go kí 'yì bi ñgunḡu ledre 'bi Yésu go ní. Lomo yéme ledre née kenée gí ro zí owú 'bi 'yì ga bi káa zí née, zíye ídíye mbigí 'yì ga bi 'bi Ngére Yésu ní.

¹⁵ Togú kára bi ñgunḡu ledre Yésu wá ili go ìnyí gí zí o'do 'bi ené bi ñgunḡu ledre Yésu go ní yá, o'do 'bi ené ndaá ási kícé wá, kára máa née

inyi yi ené mu. Kpá kenée o'do bi nḡnḡu ledre Yésu wá togú ili ótoómo me'bené bi nḡnḡu ledre 'bi Yésu go ní yá, kára née ndaá ási wá, idí mu ndá'ba ené 'be 'bi eyé gi zía Lomo ili zí mindísizé idíne bilámáne. ¹⁶ Ambí owo ne o'do bi kóo otoomo yi, togú kára bi kóo inyi gi zíyi ní ni oyólo'bó mímbe'dené zía nḡnḡu ledre 'bi Lomo.

¹⁷ Owú 'bi Babá e, káa zí bi Ngére Yésu ifi bayi mímengi ledre e zí 'yi e za mbá mḡngúncua ní, idísé ndisi mengi ledre e 'duo duú kací ndóló bi Lomo ndolo sée gi roa ní. Née lorú bi máa Páwulo máí'bi zise, sée 'yi ga bi 'bi Kírésito do bi ga bi áse doyé mbá ní. ¹⁸ Togú 'yi gi dongarase ndisi kóo mengi ledre e duú kací ondú 'bi Isiréle e yá, ndaá lolú oyóló'bó a wá. 'Yi bi ngára ndaá Isiréle wá, nḡnḡu ledre Ngére Yésu go ní, ndaá gámásó'do ngíti géyi misi'di gi ro zíne ndisiné mengi ondú 'bi Isiréle e wá. ¹⁹ Togú mengi ledre kací ondú 'bi Yúda e togú mengi wá ndaá 'bi ené káa do ledre wá. Éyi bi kí ledrené zí Lomo owóowó ní, yi ené óto lorú 'bi Lomo kí ledrené owóowó. ²⁰ 'Yi idí ndisi mengi ledre ené e tí káa zí bi kóo ndisi mengi yée ndéréoguné kée gi simi sindí kadra bi kóo zí Lomo oyóló'bó wo káa do mbigi 'yi ené 'bi Lomo ní.

²¹ Yi bi áyi owúkúlú ní bi nda síní royí wá, idí idí kí rokinyi. Togú 'yi bi áyi do sílú a née áyi ótoómo yi gi zía bi nḡnḡu ledre Ngére Yésu ní yá, bi ndaá síní royí wá idí ndéré eyi. ²² Togú 'yi ni owúkúlú zía nḡnḡu ledre Ngére Yésu

yá, Ngére ni ídí kíe kí rokinyi gi zía ndaá lolu owúkúlú wá. Kpá kenée togú 'yi ndaá owúkúlú wá, zía ɲɔ́ɲɔ́ ledre Kírésito yá, 'yi máa née ni go owúkúlú 'bi Kírésito. ²³ Lomo kasaogu Yésu úyuné gi rozé káa bi azé kpá fú ídí owúkúlú e ke. Gi zí kényi née 'yi ndaá ɲɔ́ɲɔ́ ledre gi ro ídine owúkúlú 'bi ngíti 'yi wá. ²⁴ Togú áyí Isiréle togú mbú gi simi ngíti kufú zí Lomo go ndólo yi káa do mbigi 'yi ené yá, ídí ídí tí fú gi simi kufú máa wo née. Mááyí úku a kpá kenée zí 'yi bi ni owúkúlú kí wo bi ndaá owúkúlú wá ní.

²⁵ Gi ro owú kará ga bi bángá e ní, Yésu i'bí ené lorú gi ro ledre eyé wá. Máa Páwulo mándisi i'bí lorú zise gi ro ledre ga gére née gi zía Ngére Yésu i'bí roko'bu gi ro ledre káa zí ga gére née go zíma gi ro zíma ndisimá kí i'bí lorú zí 'yi e simi ledre káa zí ga gére ní. ²⁶ Lúrúsé aka lá bisinyi sɛ́ndí kadra bi azé simi a ba. Togú kóo lá máa yá, ndaá 'bi ené lúyú ledre zí 'yi ídine kí kára zine togú mbú ídine bángá wá. ²⁷ Yi bi ofú kára go ní, ndá lolu 'di'biógu sómú ledre gi ro ótoómo wo wá. Yi bi ofú kára wá ní, ndá lolu 'di'biógu sómú ledre gi ro ofú kára wá. ²⁸ Yi bi ofú kára go ní, ndaá 'bi ené zíyi lúyú ledre wá. Kára bi 'di'bi o'do wá ní, ndaá 'bi ené kpá lúyú ledre zía wá. Séé ga bi ofúsé kará e go ní, 'do'dó esé ni ídí go 'bi sómú ledre gi ro mindisi kará ga gére ní. Gi zí kényi née ní, máyá ídísé ndisi gbékpíne ndásé ofú kará e wá káa bi áse ndisi ídí kí yata 'do'dó 'bi somú ledre ke.

²⁹ Máuku zise, sɛ́ndí kadra ni go gbóo. Séé ga bi kí kará e zise ní, ídísé mu tónó ndisi káa zí éyí

bi kará e ndaní zise wá ní. ³⁰ Sée ga bi 'yi esé e uyuní go ní, ndásé ini yée za kí roko'busé mbá wá. Sée ga bi ásé simi rokinyi ní, rokinyi née ndaá ídí zise kí ledrené owóowó wá. Sée ga bi ásé ndisi úgú ógụ éyí e ní, éyí esé máa ga gére née ndaní ídí zise kí ledreyé owóowó wá. ³¹ 'Yi ga bi kí tú'dú éyí e zíye ní. Do sogo káṅgá ba ni ógụ ụkú ené kí éyí ga bi siminé née cakaba.

³² Ndásé ndisi sómụ ledre éyí ga bi 'bi do sogo káṅgá ba wá. Yíi bi kára ndaá zíyí wá ní, ídí sómụ dụú ledre éyí bi áyí méngi a zía óto Ngére Yésu zía ídíne kí rokinyi ní. ³³ 'Yi bi kí kára zíne ní, sómụ ledre ené ndaá dụú gi ro óto Lomo zía ídíne kí rokinyi wá. Ambá sómụ ledre ené ni ídí ené ro me'bené gi zía ili óto me'bené née zía ídíne kí rokinyi. ³⁴ Misómụ ledre ené ni ídí ené gbre gbre. Kára máa wo bi o'do 'bi ené ndaá ní, sómụ ledre ené ndaá 'bi ené kenée wá. Sómụ ledre ené ni dụú ro Ngére Yésu. Togú 'di'bi o'do yá, sómụ ledre ené ni ídí gbre gbre. Ni ndisi óto mimbé'dené ro éyí ga bi 'bi sága ba gi ro zí ledre ené émené komo o'do 'bi ené. ³⁵ Máúku ledre ga gére née zise gi ro kụrụ'busé ndaá bi ya máódóngéři sée ní wá, máíli misómụ ledre esé idi ídí bilámáne dụú kíé'do zí Ngére Yésu.

³⁶ Togú o'do owo kára gi ro ófú a, sịndi kadra ni nda go fú lá ndéré ofúní aka royé fú lá wá yá, mimbé'de o'do máa née ni nda go fú 'daga gi ro kára máa née yá, idi mu geré 'di'bi kára máa née, née ndaá lúyú ledre wá. ³⁷ 'Yi bi oyólo'bó sómụ ledre ené gi ro ófú kára go, ya née ni útúásá ndisi bángá ní, ni bilámáne née

ndaá lúyú ledre zí 'yì máa née wá. ³⁸ 'Yì bì ofú kára go ní, mengì go bilámáne. 'Yì máa wo bì ya née ili ené ofú kára wá, née ili ndìsì bángá ní, mengì go bilámáne kíngaya.

³⁹ Kára bì ofúní wo go ní, nì ídí dujú me'be o'do bì kíé'do née. Togú o'do 'bì ené máa née uyú go yá, kára umbu née nì nda fú 'dí'bì ngíti o'do. Mikánda o'do ma'dáa idí idí 'yì bì ñgunḡu ledre Ngére Yésu go ní. ⁴⁰ Simì ledre ga gére née mbá, togú kóo lá máa yá, 'yì bì nì kí dokulú ní ndaá lolu kóo lúru bì kpá fú gì ro zíye ofú royé kí ngíti 'yì wá. Másómú 'Dówú Lomo ukui'bì ledre née taramá ne gì ro zíma úku a.

8

'Dáná lomo e

¹ Togú gì ro ledre éyì bì ndìsìní 'dáná lomo ga bì yemení yée kí sílí 'yì ní yá, owozé ledre gì roa kése kpá mbá bú. Ówo ledre nì kpá tí bilámá éyì, mongú a óto 'bú lafú 'yì e nì ne éyì bì ndìsì óto 'yì e zíye ídíye kíé'do kí lafúye ní. ² 'Yì bì ya, née owoofu ledre go ní, ɽanga yì ené ɽanga owo aka ené ledre wá. ³ 'Yì bì oto 'bú Lomo go doné ní, zí Lomo ówo wo káa do mbigí 'yì ené.

⁴ Togú gì ro ánu éyì bì 'danání lomo ga gére kée ní yá, owozé bú moko ndaá 'bì ené simì lomo e wá, Lomo nì yì ené nì dujú kíé'do. ⁵ Togú tú'dú ngíti géyì 'yì e ndìsìní sómú a kídí lomo e niyí tú'dú, ngére niyí 'bì eyé kpá tú'dú yá, ngíti géyì niyí komo ere ngíti géyì niyí do sogo káḡá. ⁶ Owozé bú kídí, mbigí Lomo nì dujú kíé'do Lomo bì nì 'Buzé ní. Nì kpá ne Lomo bì otoogu éyì e,

zíze ídíze 'yì ené ní. Gì zì káyì née, zíze ńgúnḡu ledre ené. Nḡere ezé nì kpá dḡú kíé'do Kírésìto Yésu. Lomo i'bí éyì ga bì menḡì yée do sogo kánḡá ba go za mbá do sılì Yésu ma'dáa. Trıdri bì za fí azé kíe ní nì kpá gı zı Yésu ma'dáa.

⁷ Nḡítı gáyì 'yì e owoní eyé ledre née wá. Somúnı 'bı eyé kídı togú yée anunı éyı bì 'dananı lomo ga bì yemenı yée kı sılı 'yı ní yá, yée luyúnı ledre go. ⁸ Éyı mıánu 'dı'biogú 'yı gbóo kı Lomo wá, togú anuzé wá yá, ndaá 'bı ené lúyú ledre wá, togú anuzé yá, oto ené kpá zée kı Lomo kíé'do wá.

⁹ Sée ga bì ndışışé úku ledre kídı ásé 'yı ówo ledre e ní, ndásé menḡı ledre e sisıkala zı sómú ledre 'bı 'yı máa yée ga bì owonı aka ledre wá ní ndışı sínııne gı zı se wá. ¹⁰ Yıı bì yá née ńgúnḡu ledre Kírésìto go ndışı úku ledre yá moko ndaá simı 'dáná éyı zı lomo ga gère née wá, nda simı nḡítı sılı, zı nḡítı ezeyı 'yı 'bı Kírésìto ndéré ndıki yıı do bì 'dáná éyı zı lomo e kpá kı ánu éyı ga bì ndışını 'dáná yée ore ní, ezeyı née nı sómú a kídı togú kenée yá, ma'dıı nı bo simı ledre née. Née nı ba kpá ndá'ba ndışı menḡı a kenée. ¹¹ Yıı bì ndışı menḡı káyı kenée ní, áyı go 'yı bì zı lafúyı ga bì 'yı 'bı Kírésìto, bì Kírésìto uyu gı royé ní ótoómo kı lódú kacı Kírésìto gı zıyı. ¹² Yıı bì ndışı menḡı káyı kenée, zı sómú ledre 'bı nḡítı gáyı 'yı e ndışı sínııne gı zıyı ní, áyı go 'yı lúyú ledre ro Kírésìto Yésu. ¹³ Togú éyı bì mándışı ánu a ní ayı óto sómú ledre 'bı nḡítı 'yı zıa lúyú ledre yá, bılamá a máıdı ótoómo a 'dá'ba káa bì sómú ledre 'bı ezemá née nı sínıyı zıa lúyú ledre ke.

9

Máa Páwulo, mááyí 'yìmikása 'bì Ngére Yésu

¹ Owú 'bì Babá e, kídí mándá kí ro domá wá? Mándá 'yìmikása wá? Málúró kóo Ngére Yésu cú kí komomá wá? Ngúṅgusé ledre Yésu née, ndaá bì má'dódo ledre ené zise máa ní wá? ² Abú ngíti géyì 'yì e owoní kenée wá, sée 'yì ga bì 'bì Koríndo ní, ṅgúṅgusé ledre Ngére Yésu née ndaá gí zí ngíti 'yì kpí wá, má'dódo ledre ené tí máa zise. Ore, ni go miówoné kídí ma'díi, mááyí 'yìmikása 'bì Ngére Yésu.

³ Née go kúruma zí 'yì ga bì iliní ndìsì ítí kangú roko'bu moko bì do sílíma ní. ⁴ Simì sómú ledre esé ní, zée ga bì ndìsìzè méngì moko 'bì Ngére Yésu ní, ndaá miútúásáne zise í'bí éyì miánu zize kací kúrú moko née wá? ⁵ Ndaá miútúásáne zize 'dí'bi me'bezé e kpa kize gí zía ṅgúṅgúní kpá ledre 'bì Lomo go ní wá? Káa zí bì kóo ngíti géyì 'yìmikása e kí lúndu Ngére Yésu nda kpá kí Pétero mengíní ní wá? ⁶ Ala ílisé kóo tí lá dujú zée kí Baranába idízé sáká rozé kí rozé 'yì e ndaní sáká zée wá? ⁷ Lílì ledre bì mándìsì úku a ba ni káa zí 'yì bì ni asikíri 'bì akúma ní, ndaá bì akúma ni ndìsì í'bí kèsì zía ne ní wá? Kpá kenée 'yì bì ndìsì 'bá'bá yáká ní, ndaá bì ni ndíki éyì miánu zine cìkì gí yáká gí ore ní wá? Sara aka nda 'yì bì ndìsì lúró bì kací ítì e ní, ndaá bì ni ndìsì éwé kpá tí akpa iní umba ítì ga gére née ní wá?

⁸ Ledre bì máúku née ndaá lá kí sómú ledre 'bì 'yìma'dí wá, ndaá bì ni miékéne simì Lorù bì Músa eké ní ní wá? ⁹ Lorù bì Músa eké ní

ni kídı, “Ndá ótoómo 'yı moko eyı zıa ndıřıné méngı moko yáká kı 'bú wá.” Sómúsé Lomo uku ledre née kenée duđ ęı ro 'yı ga bi ndıřını méngı moko yáká ní? * ¹⁰ Odro née ndaá lá duđ ęı ro 'yı ga bi ndıřını méngı moko yáká ní wá, ódro née ni kpá ęı rozé zée ga bi ndıřızé gámá kı 'dódo ledre 'bi Yésu zı 'yı e ní. Ndaá 'bi ené bi togú otonı 'yı o'do éyı yáká ní, ni ánu éyı ęı simı yáká née ní ní wá? Kpá kenée togú ndıřı ócó kére ní, ndaá 'bi ené bi ni 'dı'bi tákpásılı ne ní wá? ¹¹ Zée 'dodozé ledre 'bi Lomo go zıse káa zı 'dıyızé kúfú ní. Azé ze mızefı 'yı ga bi 'dodozé ledre 'bi Lomo zıse ní. Bi née ní, utúasázé ndıki tákpásılı ęı zıse kacı moko bi mengızé ní wá? ¹² Togú ngıti géyı 'yı e ndikinı sáká éyı bú ęı zıse ní, ndaá 'bi ené bi áse í'bí sáká éyı zıze rómo do 'bi eyé kıe ní wá? İlizé ezé óto ledre 'bi sáká zée zıse kı ledrené owóowó wá, káa bi ni 'dútu misi'di 'bi ngbóro moko 'bi Kırésıto dongaráse ke.

¹³ Ówosé bi kídı 'yı ga bi ndıřını méngı moko simı 'Dıcı 'bi Lomo ní ndıřını ndıki sáká éyı zıye cıki ęı ore ní wá? Yée ga bi ndıřını 'bi eyé 'dáná éyı sı mbayi 'bi Lomo ní ndıřını sáká royé akpa kı éyı ga bi ndıřını 'dáná Lomo kıe ní wá? ¹⁴ Ni kpá kenée ęı rozé, zée ga bi Ngére Yésu kasa zée ndéré kı 'dódo ledre ené zı 'yı e ní, uku kídı azé ndıki sáká éyı cıki ęı simı moko bi ndıřızé méngı a née.

¹⁵ Abú ma'dıı née ni tí bo kenée yá, máúku

9:9 9:9 Gbre lorı 25:4 * **9:9** 9:9 Lorı bi Músa eké ní, uku kídı togú óto itı go méngı moko zıyı yá, idı ánu cıki kére bi ore ní.

amá té bu kídí idíní ndịsị sáká máa ní wá. Máéké amá ledre ba zise gi ro zise í'bí éyị sáká máa kícé wá. Togú máúyu gi zí 'bú ngbúrú kí méngi moko 'bì Lomo yá, méngi éyị wá gi zí wo bì mááyí ótoómo moko 'bì Lomo gi zí 'bú ní. ¹⁶ Máíli amá ndịsị mbófo romá gi zía bì mándịsị 'dódo bilámá ledre 'bì Ngére Yésu ní wá gi zía néesé moko bì i'bí zíma méngi a ní. Nì ídí zíma mongú lerị togú máotoómo moko 'bì Ngére ní. ¹⁷ Ídí mándịsị méngi néesé moko bì máyéme ledre gi roa máa ní yá, nì kóo ídí bilámáne zí 'yị e sáká máa. Bì Lomo i'bí moko máa néesé ne ní, mááyí méngi a káa zí bì ili ní. ¹⁸ Káa zí bì kenée ní, máútúásá ndíki sáká éyị simi moko bì mándịsị méngi a néesé mbá wá? Mongú sáká éyị bì mándịsị ndíki a ní nì rokinyi bì Yésu ndịsị í'bí a zíma ní. Yésu ndịsị í'bí rokinyi néesé simimá gi zía mándịsị 'dódo bilámá ledre ené zise lá gbékpíe. Néesé sị ledre bì máíli amá sáká éyị gi zise gi zía wá ní gi zía rokinyi bì mááyí kícé gi zí Yésu ní romo do éyị e go mbá.

¹⁹ 'Yị bì kícé'do káa ya mááyí sị sịlía ní ndaá. Máoto yị amá romá máa ídíma owúkúlú 'bì 'yíma'dí e gi zía máíli 'yị e idíní úwú ledre 'bì Ngére Yésu. ²⁰ Simi bì mándịsị 'dódo ledre 'bì Ngére Yésu zí Yúda e ní, mándịsị méngi kpá té toso ledre ga bì ndịsịní méngi yée ní. Zíma ndịsimá kpá té méngi kéyị kací lorụ eyé 'bì Isiréle e bì Músa eké ní abú lorụ eyé ma'dáa ndaá 'bì ené lolu kí ledrené zíma owóowó wá. Máíli tí lá óto yée zíye ídíye kí rokinyi gi ro úwú 'dódo ledre 'bì Ngére Yésu. ²¹ Kpá kenée togú

mándìsì 'dódo ledre 'bì Kírésìto zí kúfú ngíti géyì 'yì e kpì yá, zíma ótoómo Lorù bì Mùsa eké ní kenée, zíma ndìsímá méngì ledre e té káa zí wo bì kúfú ngíti géyì 'yì ga gére née ndìsìní méngì a ní. Máméngì ledre ga gére née kenée ndaá 'bì ené bì ya kídí máóyó sogomá go zí Lorù 'bì Lomo ní wá, máíli tí lá zí 'yì ga gére née ídiye kí rokinyi gì ro úwú 'dódo ledre 'bì Kírésìto Yésù. ²² Togú mááyí nda mbú dongará 'yì ga bì owoní aka ledre wá ní yá, zíma ídíma zíye kpá káa zí 'yì bì owo ledre wá ní. Máíli tí lá gì ro zíye úwú ledre 'bì Ngére Yésù. Mándìsì olú dongará 'yì e zíma ndìsímá méngì té ledre ga bì ndìsìní méngì a ní gì ro zíye úwú ledre 'bì Ngére Yésù gì do bì zíye ómoyé. ²³ Mándìsì méngì ledre ga gére née kenée gì ro 'yì e mbá idíní úwú bilámá ledre 'bì Ngére Yésù gì taramá gì do bì zí Lomo í'bí úndru zize kéye ndro.

²⁴ Owú 'bì Babá e, ówosé bú bilámáne kídí togú 'yì e ndìsìní ngásá midogelígélì yá, gì dongará tù'dù 'yì ga gére ní, kémbì 'yì ní ngásá rómo doyé dùù ne. Bì kenée ní, ídísé ìnyì mbá ngásá gì ro zí Ngére Yésù í'bí tákpásìlì zise.

²⁵ Ma'díi, 'yì ga bì ndìsìní ngásá midogelígélì ní, yemení royé gì roa miyéme kíngaya, zíye ndìsì ngásáye kí roko'búyé za mbá gì do bì zíye ndíki tákpásìlìye. Tí lá 'bì eyé tákpásìlì eyé ndìsì ùkú ené miúkú. Ngasázé 'bì ezé gì ro tákpásìlì bì ngára ùkú wá ní.

²⁶ Née sì ledre bì máí'bí romá méngì moko 'bì Ngére Yésù kí roko'bumá gì zía mbá ní, kpá káa zí 'yì bì í'bí roné simì midogelígélì zía ngásáne

za kí roko'buné gi ro zíne ngásá óguútu roné ne ní. ²⁷ Máí'bí romá kí sómú ledre amá za kí roko'bumá mbá ndịsị 'dódo dūú ledre 'bì Ngére Yésu zí 'yì e gi ro zía í'bí tákpásílí bì trídri bì za fí ní zíma.

10

Isiréle e olúoguní gi simi Ízibiti

¹ Owú 'bì Babá e, ndásé sómúlgì ledre bì kóo Lomo mengì zí bulúnduzé ga kóna Isiréle e simi bì kóo oto roko'buné zía ídine doyé gi zí pho'du kadra gi simi Ízibiti zíye 'dógu Bikesì Mikavu sága ní wá. ² 'Dógu bì bì kóo 'doguní née ni kóo zíye káa zí i'biní babatíza zíye simi mongú iní née ní ní gi zía lanyání kóo go ro ledre ga bì Músa ndịsị úku a zíye ní. ³ Ndịsịní kóo ánu tí fú lá dūú toso éyì miánu bì Lomo ndịsị kóo í'bíogu a zíye ne ní. ⁴ Zíye kpá ndịsị éwé iní bì Lomo ndịsị í'bíogu a zíye ne ní. Iní máa née ndịsị ógu gi simi roko'bū bì kóo ndịsị ndéré ndro kéye bì nì Kírésito ní. ⁵ Simi ledre ga gére née mbá, tú'dú ngíti géyì mengíní eyé ledre ga bì Lomo ndịsị úku a zíye ní wá. Gí zí kéyì née zí Lomo ótoómo yée zíye ndịsị úyuyé, zí kángáye ídine kací misi'di faa.

⁶ Ledre née idí idí zíze káa do 'dódo ledre káa bì azé ndịsị méngì bisinyí ledre káa zí bulúnduzé ga kóna née ke. ⁷ Ngíti géyì lanyání yì eyé fú lá ro ledre 'bì 'dáná éyì zí lomo ga bì yemení kí sílì 'yì ní. Ndásé idí káa zí ye wá. Nì miékéne kídí, "Yì ga gére née ndịsịní fú lá óngóonzó bangá sí mbayi, do ndá'bayé kpá akpa ndịsị ánu esì máa

ga gére ní. Zíye ídíye kí rokinyi do ndísiyé éwé le'yì kóyó kíe kí ndísi lé'bé ke'bì.” ⁸ Ngíti géyì ndísiní kóo kpá méngì bìcayi ledre kí só'do royé kí 'yì ga bì ofúní royé kéye wá ní. Gì zì kényì nées, zì mimbé'de Lomo ésíne royé zía úfu tú'dú ngíti géyì simi ndulù kíe'do álifu cì kẹrì a doa ota (23,000). ⁹ Ndazé kála ledre Kírésìto káa zì 'bì lafúze ga bì kóna nées wá káa bì mimbé'de Lomo ni ésì rozé zía úfu zée káa zì bì kóo kasaogù tú'dú kámá e úfu lafúze ga bì kóna nées ní ní ke. ¹⁰ 'Yì ga bì Lomo gelé yée go zíye ndísi úku ledre ené zíse ní, ndásé kála ledre gì tarayé wá. Isiréle ga gére nées ngíti géyì ndísiní kóo kála ledre gì tara manda eyé e kenée, zì Lomo kóo kása ngíti géyì maláyika ené e ógù úfu 'yì kála ledre ga gére nées mbá 'dá'ba.

¹¹ Ledre nées méngì kóo roné káa do 'dódo ledre zíze. Ekéotoní kóo ledre máa nées simi miéké kúrú Lomo kenée gì ro zée 'yì ga bì 'bì Ngére Yésù ní, zíze lúrútóko ledre gì roa gì zía sɛndí kadra 'bì ndá'baógù Yésù ma'dáa ni go gbóo.

¹² Sée ga bì ówosé rosé go kídí ngúnḡusé ledre 'bì Kírésìto go ní, ídíse tóro ngbúo káa bì ásé lúyú ledre ke. ¹³ Ídíse ówo a kídí 'do'dó ga bì oguní rosé ní mbá gì ro zíse lúyú ledre ní, oguḡḡuní kóo royé go zì ngíti géyì lafúse 'dá'dá. Abú kenée ndotó, Lomo ootoom ené 'do'dó nées zía rómo roko'bùsé wá, ni í'bì roko'bù 'bì útḡsimi zíse gì do bì zíse ólúógusé gì simi 'do'dó máa nées.

14 Káa zĩ bi goó kenée ní owú 'bi Babá e, ídísé ótoómo óto undru lomo ga bi yemení yée kí sǐlǐ 'yì ní 'dá'ba. 15 Sée ga bi ásé 'yì ówo ledre e ní, ówosé bú kídí ledre bi máúku ba ni ma'díi. 16 Sáma Kírésito bi ndìsìzè éwé a kí í'bílúgu mbófo éyì zĩ Lomo gĩ roa ní, 'dodo kídí azé kí Kírésito go kǐé'do. Kpá kenée gĩ ro ambata bi ndìsìzè 'déweífi a dongaráze kí ánu a ní 'dodo kídí anuzé née kuru'bu Kírésito. 17 Zée ga bi ndìsìzè ánu ambata bi kǐé'do née abú azé tú'dú ndotó, azé go dujú 'yì kǐé'do.

18 Ledre née ni kpá kenée gĩ ro Isiréle ga bi kóna ndìsìní ánu éyì ga bi kóo ndìsìní 'dáná mbayi 'bi Lomo kǐe ní. Née 'dodo kídí niyí kí Lomo go éyì kǐé'do. 19 Máúku zise ma'díi, togú 'yì ánu éyì ga bi ndìsìní 'dáná lomo ga bi yemení yée kí sǐlǐ 'yì ní, togú anuní wá, moko ndaá simi lomo ga gére née wá. 20 Éyì bi 'danání lomo ga gére kǐe ní, ndìsìní 'dáná a née zĩ bicayi lomo e, mengĩní eyé moko kí 'Buzé Lomo wá. Máili ndásé ídí kǐé'do kí bicayi lomo e wá. 21 Utúasá ené zise ndìsìsè éwé sáma Ngére Yésu kpá kí ánu kuru'bu a, zise nda mbú ndá'basé kpá ndìsì kí 'dáná éyì zĩ bicayi lomo e wá. 22 Ílisé óto mimbé'de Ngére Yésu zía ésĩne rosé? Togú mimbé'de a esĩ go rosé ní, roko'busé ni bo zise rómo komo a kǐe?

'Yì 'bi Kírésito niyí kí ro doye

23 Abú ngíti géyì 'yì e ukuní ledre kídí ledre e emení kací komoyé mbá miéme gĩ ro méngĩ yée yá, í'i, utúasání eyé mbá sáká yée wá. Ngíti

géyì miméngì ledre e niyí bo ndišiní sínýíónzó sómú ledre 'bì 'yì e. ²⁴ Ndásé ndišì sómú òwú ledresé gì ro bilámá ledre wá, ídísé kpá sómú ledre lafúṣe e.

²⁵ Togú ógundíkisé esì go 'bì miúgú a yá, ídísé lá geré úgú a ánu a ndásé ndú'yú a bi kídí, 'danání bicayi lomo e kí esì máa née wá ya ní wá.

²⁶ Gì zía miéké kúrú Lomo uku kídí, “Do sogo káṅgá ba kí éyì ga bì siminé ní za mbá Ngére Lomo otoogu yée ne.”

²⁷ Togú 'yì bì ṅuṅgu ledre Ngére Yésu wá, ndolo sée go gì ro éyì miánu yá, ídísé geré ánu a miánu ndásé ndú'yú a kídí esì ba 'danání lomo e kíe wá ya ní wá, éyì miánu sínýionzó ené 'yì do komo Lomo wá. ²⁸ 'Búó togú ngíti 'yì uku go kídí, “Ndásé ánu esì née wá 'danání lomo ga bì yemení kí sǐlǐ 'yì go kíe yá,” zise ótoómo a kí ánu a. Togú kálasé ledre bì 'yì née uku née yá, ótosé 'yì máa née go zì sómú ledre ené lúyúne zía ánu esì bì 'danání bicayi lomo e go kíe ní gì zise. ²⁹ 'Yì née nì úku ledre kídí, togú kenée yá, née utúasá ótoómo bilámá ledre ené gì zì sómú ledre 'bì ngíti 'yì wá. Gì zì kényì née ní, ndá ánu éyì bì 'danání wo zì bicayi lomo e wá káa bì sómú ledre 'bì 'yì nì sínýi gì zíyì ke. ³⁰ Togú éyì bì gáa máli go ánu a, máí'bí mbófo éyì go zì Lomo gì roa ní, éyì bì ngíti 'yì idí úcuómo máa kí ánu a ní 'dì?

³¹ Miméngì ledre esé e za mbá togú éyì miéwé togú mbú éyì miánu yá, idíní idí bilámáye gì do bì zì 'yì e í'bí mbófo éyì zì Lomo gì royé. ³² Ndásé

męngi ledre bi zı bi ndısi sinyıne ro lafıse gi zıa misınyı nı wá. Togú 'yi bi ngungu ledre Ngere Yesu go, togú mbú Yuda e, Gırıgi e, togú mbú ngıti 'yi bi 'bi Lomo nı, bi ndaa sinyı roa gi zı mimęngi ledre ese wá. ³³ Maa Pawulo, mongú ledre ama ni kaci kadra mba ndısi oto 'yi e zıye idiye ki rokinyi. Maoto ama ledrema owowó gi zı ledre 'yi e wá, mandısi oto ledre 'yi e owowó. Gi ro zıye ngungu ledre Ngere Yesu zıye ndiki trıdrı bi za fi nı gi zı Lomo.

11

¹ İdisé męngi lódu kaci mimęngi ledre ama e gi zıa mandısi męngilódu ledre ga bi 'bi Kırésıto Yesu nı.

Yata lorı zı 'yi ga bi 'bi Kırésıto nı

² Mbófo eyı zıse gi zıa ledrema ligi see wá, ledre ga bi koo ma'dodo yee zıse nı, ndısisé go kpá fu męngi yee kaa zı bi koo ma'dodo yee zıse nı.

³ İdisé owo a kidi, Ngere Yesu ni duı ne ki mongú roko'buné do ya'dá e, zı ya'dá e nda idi 'bi eyé ki roko'buyé do me'beyé e. 'Buzé Lomo ni nda 'bi ené ne ki roko'buné do Kırésıto. ⁴ Gi zı keyı nee, togú o'do ini ini zı Lomo, togú ndısi mbú úku kuru Lomo ya, ndaa odó'dutu doné wá. Togú odó 'dutu doné ya, 'yi e niyi fala wo gi zı ledre maa nee. ⁵ Gi ro kara e, togú kara inıne ini ini zı Lomo, togú mbú úku kuru Lomo togú odó doné wá, 'yi e niyi fala wo nda kaa zı eyı bi kara maa nee luyú koo ledre do olo doa miolo gi zı luyú ledre ma'daa nı. ⁶ Togú kara ili odó 'dutu

doné wá, idí geré ólo doné ma'dáa drá 'dá'ba. Gi zí kényi nées ní, kará e ndaní ótoómo doyé fúo wá, idíní ndísi ódó'dùtù doyé miódó'dùtù.

⁷ Gi ro o'do, ndaá miútúásáne zía ódó'dùtù doné wá, gi zía Lomo yeme o'do kí roko'bù ledre e zíne káa zíne Lomo ní, gi ro zí 'yì e ndísiyé mbófo nées. Kará e idíní ndísi ódó doyé miódó gi ro zí 'yì e ndísi mbófo ya'dá 'bì eyé e gi zí bilámá miméngì ledre eyé. ⁸ Lomo yemeogu ené mizefì o'do bì kpá mizefì bulúnduzé ní gi simi kára wá, yemeogu mizefì kára bì kpá mizefì tetéze ní gi simi o'do máa nées. ⁹ Lomo yemeogu ené o'do zí kára wá, yemeogu kára zía ndísi sáká o'do ma'dáa. ¹⁰ Káa zí bì goó kenée ní, utúasá miútúásá zí kára ndísi ódó doné miódó gi ro zí 'yìma'dí e do sogo káṅgá kpá kí maláyika e komo ere ówo a mbá kídí kára nées ndísi go óto úndru o'do 'bì ené.

¹¹ Lomo yeme o'do zía kpá yéme kára gi ro zíye ndísiyé kí sáká lafúye gi zía niyí dùù 'yì kíé'do simi Ngére Yésu. ¹² Ni tí kenée, Lomo yemeogu kára gi simi cóngó kó'dù o'do, nda gi 'dá'ba zí kára ndíkiógu o'do. Lomo yeme ledre ga gére nées kenée gi zía ni ne 'yì yéme éyì e.

¹³ Sómúsé aka ledre nées kí rosé. Ni miútúásáne zí kára ndísiné ini ini zí Lomo do komo 'yì e odó'dùtù doné wá ní, ni mbì? ¹⁴ Ni gi ro o'do kpá kenée. Togú o'do otoomo doné ú'búsínyi roné gbùku yeme wá, 'yì e niyí ndísi kúgú wo mìkúgú. ¹⁵ Zí kará e ní, kára máa wo bì bì doa ala miála ní, lámá ni nda idí roa za kíngaya. Zí 'yì e ndísiyé mbófo wo kídí, "Lámá

ofu ro kára née go.” Bì doa née oto nda doa go zía ídíne káa zí éyí bì ndìṣì ódó'dùtù a fú lá miódó'dùtù ní. ¹⁶ Togú ngíti 'yì kpì nì kí ledre tarané gì ro ledre ódó do'yì zí kará e yá, zée bì kése, 'yì ga bì 'bì Kírésìto ní, lorù nì zíze kídí, kará e idíní ndìṣì ódó doyé miódó do bì ga bì niyí ndìṣì doyé ini ini zí Lomo ní.

Sómù ledre 'bì 'yì ga bì 'bì Kírésìto ní idí idí kù'do

¹⁷ Mizefì ledre amá, mándá kí rokinyi gì zise wá, gì zía kí'dí bì yókosé rosé go do bì kù'do ini ini zí Lomo ní, bilámá ledre ndaá dongaráse wá. ¹⁸ Mándìṣì úwú a kídí kí'dí bì yókosé rosé go do bì kù'do ní, sómù ledre esé ndaá kù'do wá, ífísé rosé mbá miífi. Másómù ledre née ndaá ɾanga wá nì ma'díi. ¹⁹ ɩ, mbigí miífi simi 'yì e nì bo wo bì nì 'dódo a kídí ba goó mbigí 'yì 'bì Kírésìto kí mimbé'dené kù'do ní, wo ba mimbé'de a nì 'bì ené gbre gbre. ²⁰ Mándá kí rokinyi gì zise wá. Gì zía kí'dí bì yókosé rosé go do bì kù'do ánu éyì miánu 'bì sómúndíki ledre miúyu Ngére Yésu ní, miméngì ledre esé ndaá bilámáne wá. ²¹ Kí'dí bì 'di'bioguní éyì miánu go ní, ngíti géyì 'yì e songóní eyé lafúye wá, tonóní geré ánu éyì zí lafúye ga bì gì 'dá'ba ní idíáká 'bì eyé 'bú. Yée ga bì tonóní éwé le'yì kóró go ní, niyí 'bì eyé go mikóyóye. ²² 'Be 'bì esé ndaá gì ro zise ndìṣìsè kí ánu éyì e kí éwé éyì e simi a wá? Ílisé tí lá óto ìrì 'yì ga bì 'bì Kírésìto ní zía ndìṣì ázáne, zí komokenyí ndìṣì ndá'bané do 'yì ga bì éyì miánu

nda zíye wá ní. Ma'díi, née ndaá ledre bi mááyí mbófo sée gi roa ní wá.

²³ Ledre sómúndíki ledre miúyu Ngére Yésu kóo máúku zise ní, máúwú kóo za cú gi tara a. Simi bi kóo i'bíní ngbángá a zí ezeokóga ní, zía kóo ìnyìné 'dí'bi ambata, ²⁴ simi bi í'bí mbófo éyí zí Lomo gi roa ní, zía 'déweífi simi a zía úku ledre kídí, “Ba kuru'bumá bi máí'bí gi rosé ní. Ídísé ndísi ánu a kí sómúndíki ledremá.” ²⁵ Kpá kenée gi do kací éyí miánu, zía 'dí'bi kó'do bi kí éyí miéwé siminé ní, zía úku ledre kídí, “Bi simi kó'do ba sámamá bi 'di'biogu mikánda yéme ledre dongarase kí Lomo ní. Ídísé éwé a zise ndísisé kí sómúndíki ledremá.” ²⁶ Simi bi áse ndísi ánu ambata née kpá kí éwé sáma née ní ní, ndísisé née go 'dódotátá ledre gi ro miúyu Ngére Yésu ndéréoguné gi simi sındí kadra bi karanée ni ndá'baogu simi a ní.

²⁷ Togú 'yi lurú éyí miánu 'bi sómúndíki ledre miúyu Ngére Yésu lá káa zí owú ledre cúku'dée, zía ndísiné ánu a yeme roné gi roa miyéme wá, 'yi née luyú ledre go cú ro Ngére Yésu. ²⁸ Togú ílisé go ánu éyí miánu 'bi sómúndíki ledre miúyu Ngére Yésu yá, ídísé órú rosé bilámáne kpó kpó kí, áse nda fú 'dí'bi éyí miánu ánu a kí éwé sáma. ²⁹ 'Yi bi ndísi ánu éyí miánu née kí éwé sáma née lá káa zí gbékpí éyí ní, Lomo ni 'dó'do wo bisinyíne. ³⁰ Née sí ledre bi ndiyá ndísi méngi ngíti géyi 'yi e gi dongarase, zí ngíti géyi ndísi kí ó'bóye bisinyíne, gi zí kéyi née tú'dú ngíti géyi uyuní go. ³¹ Togú ndísisé órú rozé bilámáne zise ndísisé ánu éyí miánu 'bi sómúndíki ledre

miúyu 'bi Ngére Yésu yá, éyí bi bi ni sínyí ro Lomo zía 'déci ngbanga rozé gi zía bisinyíne ní ndaá. ³² Togú Ngére Yésu i'bí 'do'dó rozé yá, ndaá bisinyí ledre wá. Ndịsi nées énzị komozé gi ro zize óto komozé duú roné, zine yómo zée simi bi karanée, nées ni 'déci ngbanga 'yi ga bi ngununí ledrené wá ní.

³³ Togú yókosé rosé go do bi éyí miánu 'bi sómúndíki ledre miúyu Ngére Yésu yá, ídísé sóngó lafúse kí, zise nda ánu éyí ma'dáa ndro.

³⁴ Togú lúrúsé miyóko rosé nées 'bú ndịsi méngi sée kíngaya yá, bilámá a kí'dí bi áse go ìnyị gi 'be ní, ídísé ánu owú éyí kí. Gi ro kí'dí bi áse nda ánu éyí miánu 'bi sómúndíki ledre miúyu Ngére Yésu ní, zise ánu a ndoo do bilámá mịsi'di, bisinyí ledre utúasá ídí simi a wá.

Togú ngíti géyí yata ledre e niyí bo yá, mááyí úku yée zise simi bi máogụ go zise simi Koríndo íri ní.

12

Roko'bu 'Dówú Lomo

¹ Owú 'bi Babá e, máli ídísé ówoyéme ledre gi ro ledre ga bi 'Dówú Lomo ndịsi méngi yée zise ní bilámáne. ² Simi bi kóo ngára ngungusé aka ledre Ngére Yésu wá ní, ndịsise kóo óto úndru lomo ga bi yemení yée kí sílì 'yi ní. ³ Gi zí kéyí nées máúku zise, 'yi bi ngára 'Dówú Lomo ndaá simi a wá ní, ndịsi ukusinyi ledre gi do bi Yésu ne. 'Yi bi kí 'Dówú Lomo siminé ní, ndịsi úku ledre fúó kídí, “Yésu ni Ngére.”

⁴ 'Yìma'dí e za mbá niyí kí moko eyé e mbá mǐngúngúcuá. 'Dówú Lomo bì kǐé'do ní ífíbáyí moko nées zíye ne. ⁵ Abú 'yì ga bì 'bì Kírésìto ndìshìní mǐngì toso moko e mǐngúngúcuá yá, mǐngìní nées mbá moko 'bì Ngére Yésu bì kǐé'do ní. ⁶ Tú'dù moko ga bì za mbá ndìshìzè mǐngì yée mǐngúngúcuá nées, Lomo bì kǐé'do ní ndìshì í'bì roko'bu zize ndìshìzè mǐngì moko ga gère nées kǐe ne.

⁷ 'Dówú Lomo ndìshì í'bì roko'bu zí 'yì e gí ro zíye ndìshìyè sáká lafúye kǐe. ⁸ I'bì roko'bu zí ngítì géyì 'yì e gí ro zíye ówoyème kúrú Lomo bì ekéní ní kǐe bilámáne. Zía í'bì zí ngítì géyì 'yì e roko'bu 'bì úkuógu ini ledre gí simì miéké kúrú Lomo zí lafúye. Éyì ga gère nées oguní mbá gí zí 'Dówú Lomo. ⁹ I'bì zí ngítì géyì 'yì e roko'bu 'bì ngúnngu ledre 'bì Lomo kǐngaya, zía í'bì zí ngítì géyì 'yì e roko'bu 'bì ini ini zí Lomo geré zí ndíyá úkùne gí ro 'yì 'dá'ba. ¹⁰ I'bì zí ngítì géyì 'yì e 'bì ené roko'bu 'bì mǐngì mǐngburoko ledre ga bì 'yì e utúasání mǐngì yée kí gbékpì roko'buyé wá ní kǐe, 'bì ngítì géyì 'bì ené úkutátá ledre bì Lomo ukui'bì ní. 'Bì ngítì géyì 'yì e 'bì ené roko'bu 'bì ífiyème simì ledre e wo bì gí zí 'Dówú Lomo kí wo bì gí zí bìcayi lomo e ní. Zía í'bì zí ngítì géyì 'yì e 'bì ené roko'bu 'bì ndìshì ódro simì rǐkì tú'dù tara e. 'Bì ngítì géyì 'bì ené roko'bu 'bì ówo ini ledre gí simì ngítì géyì tara e do ndìshìyè úku 'dódo a zí lafúye. ¹¹ Bìkérì 'Dówú Lomo bì kǐé'do ní ndìshì ífíbáyí tú'dù moko ga bì mǐngúngúcuá nées zí 'yì e ne kací ìli ledre ené.

Kurubu 'yima'dí ni kîé'do bi tókoga tú'dú

¹² Ledre gi ro 'yima'dí e ni cé kenée. Abú bi tóko 'yima'dí niyí tú'dú yá, kurubu 'yima'dí ni duú kîé'do. Ni kpá kenée gi rozé azé tú'dú, tokozé rozé mbá ro Kírésito Yésu bi kîé'do ní. ¹³ Togú azé gi simi kífú Yúda e, togú mbú gi simi Gírígi e, togú mbú owúkúlú e, togú azé lá gbékpí 'yi e yá, i'bíní babatíza zíze mbá simi roko'bu 'bi 'Dówú Lomo bi kîé'do ní. Zí 'Dówú Lomo ma'dáa ndîsiné simizé kí í'bí roko'bu ledre e zíze.

¹⁴ Lúrútókosé aka ledre née lá gi ro 'yima'dí. 'Yima'dí ni kurubu 'yima'dí éyí kîé'do bi tókoga niyí 'bi eyé nda tú'dú. ¹⁵ Togú sîndí uku ledre kídí, ngára née ndaá sîlî wá ní, née ndaá 'bi ené ngúru éyí gi ro 'yima'dí wá. Abú kenée yá, sîndí ni kpá fú ngúru éyí gi ro 'yima'dí. ¹⁶ Kpá kenée togú mbílí uku ledre kídí, ngára née ndaá komo wá ní, née ndaá 'bi ené ngúru éyí gi ro 'yima'dí wá, Abú kenée yá, mbílí ni kpá fú ngúru éyí gi ro 'yima'dí. ¹⁷ Sara togú kurubu 'yima'dí ni kóo lá duú komo ní, ni nda ndîsi úwú ledre kí 'di? Togú kurubu 'yima'dí ni kóo lá duú mbílí ní, ni nda kóo ndîsi ótulúru ndonyo éyí kí 'di? ¹⁸ Éyí ga bi rozé ní za mbá, Lomo oto yée kí sî ne gi ro zíye ídíye kpá mbá kí moko eyé e. ¹⁹ Togú kurubu 'yima'dí ni lá duú éyí bi kîé'do ní, 'yi máa née ni nda kóo ndîsi méngi moko lára a káa be 'di? ²⁰ Abú éyí niyí ro 'yima'dí tú'dú ndîsiní méngi moko e mbá mingúngúcu yá, kurubu 'yima'dí ni duú kîé'do.

²¹ Komo utúasá go úku ledre zí sîlî kídí, "Sîlî máli yi wá?" Do utúasá go úku ledre zí sîndí

kídí, “Sĩndĩ máĩli yĩ wá.” ²² Ngĩti géyĩ éyĩ niyĩ bo rozé, lurúzá yée káa zĩ éyĩ bĩ ngárá moko ndaá simiyé wá ní. Togú éyĩ ga gére nées ndaní kóo wá, káa bĩ utúasázé mēngĩ yēme moko wá. ²³ Tú'dú éyĩ e niyĩ bo rozé, niyĩ kí ledreyé owóowó. Ngĩti géyĩ niyĩ bo, niyĩ 'bĩ eyé 'bĩ dokuwu. Gĩ zĩ kényĩ nées, zize ndĩsĩzé esĩ bongó rozé káa bĩ azé ndĩsĩ gámá kí dokuwu ke. ²⁴ Ngĩti géyĩ éyĩ niyĩ bo rozé utúasázé ótoécĩ yée miótoécĩ wá, éyĩ ga bĩ rozé nées za mbá, Lomo yeme yée kí sĩ ne, abú lurúzá ngĩti géyĩ káa zĩ moko ndaá simiyé wá yá, niyĩ mbá kí ledreyé mbá owóowó. ²⁵ Gĩ zĩ kényĩ nées, wo bĩ romo do ezené do ndĩsĩ 'yĩ ifi simiyé gĩ zĩa mĩifi ní ndaá. ²⁶ Káa zĩ bĩ éyĩ ga bĩ rozé niyĩ mbá kíé'do ní, togú ngúrúyé ni go ówo yá, zĩ éyĩ ga bĩ rozé nées ówoyé kpá za mbá. Togú éyĩ owo ro ngúrúyé wá, zĩ rozé ídĩne kpá za mbá bikĩdrĩne.

²⁷ Sée 'yĩ ga bĩ 'bĩ Kírēsĩto ní, ídísé ówo a kídí, abú ásé tú'dú yá, ásé mbá mitókosé ro Yésu bĩ kíé'do ní. ²⁸ Nées sĩ ledre bĩ Lomo ifibayi moko e zize gĩ zĩa mbá mĩngúngúcuá ní. Mĩzefĩ a, zée ga bĩ gelé zée káa do 'yĩmíkása ga bĩ 'bĩ Ngére Yésu ní. Gbre, 'yĩ e 'bĩ eyé nda nēbĩ e. Ota, 'bĩ eyé yée ga bĩ 'yĩ 'dódo ledre 'bĩ Lomo zĩ 'yĩ e ní. Zĩ ngĩti géyĩ ídĩ 'bĩ eyé 'yĩ mēngĩ mĩngburoko ledre ga bĩ kí roko'buyé ní. Zĩ ngĩti géyĩ ídĩ 'bĩ eyé 'yĩ ini ini do 'yĩ ndíyá e, zĩ ndíyá ndĩsĩ úkúne gĩ ro'yĩ. Ngĩti géyĩ 'yĩ e niyĩ 'bĩ eyé 'yĩ sáká lafúye. Ngĩti géyĩ 'bĩ eyé 'yĩ ótoyéme mĩsĩ'di moko zĩ lafúye. Ngĩti géyĩ 'bĩ eyé 'yĩ ódro simi rĩkĩ tara e káa zĩ bĩ 'Dówú Lomo i'bĩ roko'bũ a zíye ní. ²⁹ 'Yĩ e ndaní eyé mbá 'yĩmíkása 'bĩ Kírēsĩto wá, ndaní kpá

mbá nébì e wá, ndaní kpá mbá 'yì 'dódo ledre 'bi Lomo zí 'yì e wá, ndaní kpá mbá kí roko'bu 'bi méngì m̀ngburoko ledre zíye wá. ³⁰ Ndaní kpá mbá 'yì ini ini do 'yì ndíyá e zí ndíyá ndìsì ùkúne wá. Ndaní kpá mbá 'yì ódro simi ̀rìkì tara e wá, ndaní kpá mbá 'yì úkuógu ini ledre e g̀ simi ngíti géyì tara e wá. ³¹ Ídísé óto komosé g̀ ro bilámá m̀m̀ngì ledre bi 'Dówù Lomo i'bí wo zíse g̀ ro zíse ndìsì sáká lafúse 'yì ga bi 'bi Kírésìto k̀e ní.

Ba go éyì bi kí ledrené owóowó máli úku a zíse ní.

13

Óto 'bú lafú'yì e

¹ Togù mááyí 'yì úku ̀rìkì tara ga bi do sogo káṅgá ba, zíma kpá úku tara ga bi maláyika e ndìsìní úku a dù ye ní, togù 'bú 'yì e ndaá domá wá, éyì ga bi m̀ndìsì méngì yéé née mbá, moko ndaá simiyé wá. ² Kpá kenée togù mááyí nébì 'yì úkutátá ledre 'bi Lomo zí 'yì e, togù mááyí kpá 'yì bi ṅṅṅu ledre 'bi Lomo go k̀ngaya, máówoyéme ledre g̀ ro m̀ngburoko ledre ga bi 'bi Lomo ní mbá bú bilámáne bi utúasá bú óto máa zíma méngì m̀ngburoko ledre k̀e ní, togù 'bú 'yì e ndaá domá wá, ̀ranga, moko ndaá simi tú'dù ledre amá ga gére née za mbá wá. ³ Simi ledre ga gére née mbá, togù má'dí'bi éyì ga bi zíma 'be ní mbá í'bí yéé zí 'yì lerì e, zíma kpá ótoómo romá za cú zí ezeokó Kírésìto úfu máa g̀ zía bi máyá mááyí go 'yì 'bi Kírésìto ní, togù 'bú 'yì e ndaá domá wá, ̀ranga, ledre amá ga gére née mbá moko ndaá 'bi ené simiyé wá.

4 'Yì óto 'bú 'yì e ni 'yì simikutu, ni 'yì méngì bilámá ledre zíye. 'Yì óto 'bú 'yì e ndaá kpá 'yì mongú mimbé'de gì ro éyí 'bì 'yì e wá, ndaá kpá 'yì ílì wá. 5 Óto 'bú 'yì e ndaá 'bì ené ndìsì méngì bisinyí ledre zíye wá. 'Yì óto 'bú 'yì e oto ené roné zí 'yì e fú lá 'dá'dá wá, nda kpá 'yì 'bì simi kèsì wá, nda kpá 'yì óto ledre siminé wá. 6 'Yì bì ni kí 'bú 'yì e doné ní, togú bisinyí ledre mengì go zí ngítì 'yì yá, bi ndìsì sinyí roa misínyí. Ndìsì ídí kí rokinyi simi bì bilámá ledre mengì go zí lafúga ní. 7 Óto 'bú 'yì e ni ótoómo bisinyí ledre bì 'yì mengì ní zía, 'yì óto 'bú 'yì e, 'bú ledre 'bì 'yì e nzulú ené doa wá ndìsì lúru ledre eyé zíne mbá ma'díi, kací kadra mbá mimbé'dea ni fú lá kí rokinyi gì ro zí bilámá ledre ndìsì méngì roné zíye. Zí 'bú 'yì bì mengì bisinyí ledre née kpá fú ídíne zía simi ledre e mbá.

8 Óto 'bú 'yì e ni éyí bì ngára ukú wá ní. Abú áyí ba nébi, abú áyí 'yì owo rìkì tara e, zíyì ídíyì 'yì úkuógu ini ledre gì simi rìkì tara e, zíyì ídíyì kí mongú ówo ledre gì ro ledre 'bì Lomo, éyí ga gére née mbá ndìsiní ukú eyé miúkú zí óto 'bú 'yì e ídíákáne dujú ne. 9 Zée 'yìma'dí e, utúasázé ówoyéme ledre 'bì Lomo lá kí roko'buzé wá, gì zía tú'dú ngítì géyì ledre e niyí aka bo zí Lomo lurúze aka yée wá. 10 Simi bì karanée Lomo otoyeme ledre ga bì ili yée ní go mbá ní, azé lúru ngítì géyì ledre ga bì lurúze aka yée wá ní mbá kí komozé. 11 Simi bì kóo mááyí aka owú ní, miódromá kí misómú ledre amá kí miméngì ledre amá e mbá niyí kóo 'bì owú e. Nda té simi bì mángbóróogu go mongú ya'dá 'yì ní, zíma nda

ndįsimá méngį duų ledre ga bi 'bi mįngburoko 'yį e ní. ¹² Cakaba ní, azé aka simi ledre 'bi Lomo káa zí mįnzéré owų e ní, gį zía owoyemezé aka za mbį mbį wá. 'Búo simi bi karanée oguzé go za cų 'be 'bi Lomo íri ní, zíze nda ówoyéme mbigį ledre 'bi Lomo zaá bilámáne kpá káa zí bi wo Lomo ma'dáa owoyeme zée kí mįmęngį ledre ezé e ní. Káa zí bi mááyį aka ba ní, máówoyéme aka ledre 'bi Lomo za kįngaya wá, mááyį ówoyéme a simi bi karanée máógų go 'be 'bi ené íri ní.

¹³ Ledre e niyį bo ota, ngųngu ledre 'bi Lomo, óto komo 'yį gį ro ledre ga bi Lomo yemeomo yée gį rozé ní, nda óto 'bú lafų'yį e. Gį dongará ledre ga bi ota née mbá, óto 'bú 'yį e okpó romo do lafųne e mbá gį zía Lomo ni dosį a ne.

14

Tákpásįļį 'bi ódro simi ngįti gęyį tara e

¹ Mongų ledre esé, idísé ndįši óto 'bú 'yį e za kįngaya, zíze óto mįmbé'desé ro ledre ga bi 'Dówų Lomo ni ndįši 'dódo yée zíze ní. Mongų a, 'dódo ledre bi Lomo ukui'bí ne ní zí 'yį e. ² Gį zía togų 'yį ndįši ódro simi ngįti tara bi ngára tú'dų 'yį e owonį wá ní yá, ledre bi 'yį née ndįši úku a ní, Lomo uwų duų ne gį zía née yį ené miótoęcį ledre bi 'Dówų Lomo ndįši úku'bí a ne ní. ³ Togų 'yį 'dodo ledre bi Lomo ukui'bí ne ní zí lafųne yá, ledre née ni geré sáká lafųga ga gére née zįye idįye kí roko'bu royé zįye ndįšiyé bilámáne.

⁴ 'Yį bi ndįši úku ledre 'bi Lomo lá duų simi tara máa bi lafųga owonį wá ní, uku ledre née

yì ené dùú zíne ngúcuné. Togú uku ledre 'bì Lomo zí 'yì e simì tara bì 'yì e owoní mbá bú ní, nì idí mongú sáká éyì zí tú'dù lafúga. Gì zía niyí úwúyème ledre 'bì Lomo zíye ngúnṅu ledre Ngére Yésu. ⁵ Nì kóo idí bilámáne togú ásé ba kóo mbá kí roko'bu 'bì ówo ngíti géyì tara e zíse. Mongú a, 'yì idí idí kí roko'bu 'bì 'dódo ledre bì Lomo ukui'bí ne ní zí lafúne gí ro zí lafúga máa ga gére née ngúnṅu ledre Yésu.

⁶ Owú 'bì Babá e, togú máoṅu 'dódo ledre bì Lomo ukui'bí ní zíse simì ngíti tara bì ngára ówosé wá ní, É'e útúásásé ówo ini ledre gí simì a wá. 'Búó togú má'dódo ledre 'bì Lomo zíse, simì tara bì ówosé bú ní, ásé fú ówoyème ini ledre gí simì a. ⁷ Togú simì ke'bì, micéyé kí kídrì kí alabirì, 'di'bioguní bilámá gboruyé wá ní ambí nì lé'bé ke'bì ne? 'Yì lé'bé ke'bì ndaá. ⁸ Kpá kenée togú dībīlī owúyeme roné gí ro mara wá ní, 'yì e niyí yóko royé lará a káa be 'di? ⁹ Gí rosé kpá kenée, togú ódrosé zí 'yì e simì tara bì ngára owoní wá ní, niyí úwúyème a lará a káa be 'di? Uwúyemení eyé ini ledre gí simì a wá.

¹⁰ Tú'dù ríkì tara e niyí bo do sogo kánṅá ndìsiní mbá úkuóṅu ini ledre e. ¹¹ Togú 'yì ódro zíma simì tara bì ngára máowo ini ledre gí simì a wá ní, 'yì née ndazé kéne gí simì kufú kíe'do wá. ¹² Ndìsìsé sómú ledre kídí 'Dówú Lomo idí í'bì roko'bu zíse gí ro méngì moko kíe. Káa zí bì goó kenée ní, idísé ini ini zí Lomo idí í'bì 'Dówúne zíse gí ro zíse ndìsìsé sáká lafúse e gí ro zí moko 'bì Kírésìto ngbóróne dongaráse.

13 Kpá kenée, togú 'Dówú Lomo 'dodo ledre zíyì ndìsìyì úku a simì ngítì tara yá, ídí ndú'yú Lomo ídí í'bí roko'bu zíyì, gí ro zíyì úkuógu ini ledre gí simì ngítì tara máa née zí lafúyì e ówoyéme a bilámáne. 14 Togú máini ini zí Lomo simì tara bì ngárá máówo ini ledre gí simì a wá ní, lomo romá ndìsì ini ini née lá òwú ne cýyì a ndaá yana mímbe'demá wá. 15 Gí zí kényì née ní, ngítì géyì yá ledre ga bì mándìsì úku yée simì ini zí Lomo ní, 'Dówú Lomo owoyeme òwú ne, ngítì yá zíma ówoyéme a. Ngítì géyì yá, zíma ndìsímá kófó ìrì Lomo máówo ini ledre gí simì a wá, ngítì géyì yá zíma ówo ini ledre gí simì a. 16 Togú ndìsì í'bí mbófo éyì zí Lomo simì tara bì kpí ní, sara 'yì máa wo bì dongarése ore ngárá owo tara máa née wá ní, ni ngúngu a kídí, "Ídí kenée" ní lárá káa be 'dí? 17 Ambí owo ne, ngítì géyì yá, ledre ga bì áyì ndìsì úku yée née yì eyé mbá bilámá ledre. Nda lá togú 'yì e uwúní ini ledre máa née wá, éyì bì ni sáká yée gí simì a ní ndaá 'bì ené e wá.

18 Máí'bí mbófo éyì zí Lomo gí zía mándìsì ódro simì ríkí túbù tara e rómo dosé kíe mbá. 19 Togú nda dongará túbù 'yì e yá, mándìsì ódro zíye simì tara bì owoní bú ní. Abú máúku lá owú ledre cúku'dée, zíye ówo ini ledre gí simì a yá eme romo do wo bì mááyì úku túbù ledre simì tara bì kpí owoní ini ledre gí simì a wá ní.

20 Misómú ledre esé simì ledre 'bì Lomo ndaá ídí káa zí 'bì mìnzéré owú e wá, ídísé ídí tí mìngburoko 'yì e. Togú nda simì méngì bisinyí ledre yá, ídísé ási ndásé méngì bisinyí ledre wá.

²¹ Ni miékéne simi miéké kúrú Lomo kídí,
 “Máa Ngére Lomo, abú mákása 'yì lónḡó e
 ndéré úku ledre amá simi tara bi kpì ní,
 zíma kpá ódromá zí 'yì ga gère née yá,
 iliní eyé uwú wá.”

²² Togú Lomo ódro zí 'yì ga bi ṅuṅṅuní ledre ené wá ní simi tara bi ngára owoní wá ní yá, ili née zí 'yì máa ga gère née óḡuyé zíne. Togú nda zí 'yì ga bi ṅuṅṅuní ledre ené go ní, ndìsì ódro zíye kí tara bi owoní bú ní ḡi ro zíye ídíye fú kí roko'bu royé. ²³ Togú yókosé rosé kí tú'dú 'yì e do bi kǐé'do ini ini zí Lomo, zise ndìsìsé ódro sé dujú simi tara bi ngíti géyì 'yì e owoní wá ní yá, 'yì ga bi dongarése ore ṅuṅṅuní aka ledre 'bi Lomo wá ní nìyí úku ledre kídí simi dosé sinyí go misínyí ḡi zía bi owoní ini ledre bi ndìsìsé úku a née wá ní. ²⁴ Togú 'yì bi ṅuṅṅu aka ledre 'bi Lomo wa ní oḡu ólú dongarése do bi ini zí Lomo, ndìsìsé ódro simi tara bi 'yì née owoyeme ledre ḡi simia bú ní, 'yì née ni geré óyóló'bó sómù ledre ené, zía úku ledre kídí ábuwá ledre ga bi née ndìsì méngì yé ní emení ngú zía ṅuṅṅu ledre 'bi Lomo. ²⁵ Kpá kenée, togú 'yì lúyú ledre ni dongarése, ndìsìsé úku ledre 'bi Lomo simi tara bi owo bú ní, ngìrì ni útú simi a zía úkuóḡu lúyú ledre ga bi kóo miótoécìné do mimbé'dea ní. Nda ḡi ore, zía tónóne mbófo Lomo. Zía úku ledre kídí, “Lomo ni dongarése ona.”

Ledre ḡi ro ini zí Lomo

26 Owú 'bì Babá e, togú yókosé rosé go do bi k'íe'do íni ini z'í Lomo, z'í ngíti 'yì g'ì dongarásé ídíne kí ke'b'ì mbófo Lomo yá, née bilámá ledre. Togú ngíti 'yì n'ì 'bì ené kí lorù g'ì ro lórù lafúne k'íe yá, n'ì bilámáne. Togú ngíti 'yì n'ì kí ledre b'ì Lomo ukui'b'ì z'ía ní, ili úkutátá a z'í lafúne e yá, n'ì bilámáne. Togú ngíti 'yì n'ì kí roko'b'ù 'bì ódro simi ngíti tara yá, n'ì bilámáne. Togú ngíti a n'ì 'bì ené kí roko'b'ù 'bì úkuógu ini ledre g'ì simi ngíti tara yá, n'ì bilámáne. Ídíse méng'ì éy'ì ga gére née mbá kenée do bilámá misi'diné g'ì ro z'ía óto ledre 'bì Kírés'ito z'ía ídíne kí roko'b'uné simisé. 27 Togú 'yì e n'iy'ì bo, ilin'ì g'ì ro ódro simi ngíti géy'ì tara e yá, ndan'ì ídí t'ù'd'ù wá. Idín'ì ídí lá 'yì e gb're kí ota z'íye nd'ìs'ì ódroy'é k'ék'íe'do g'ì ro z'í ngíti géy'ì 'yì e nd'ìsiyé úkuógu ini ledre g'ì simi ledre ga b'ì n'iy'ì nd'ìs'ì úku yée née z'í lafúye. 28 Togú ngíti 'yì b'ì z'ía úkuógu ini ledre g'ì simi ngíti géy'ì tara ga gére née ndan'ì wá yá, 'yì ga b'ì ilin'ì ódro simi ngíti géy'ì tara e née ndan'ì ódro fúó fúó wá. Idín'ì ódro lá c'ìk'ì g'ì do m'ím'b'é'deyé Lomo n'ì úwú a.

29 Togú yókosé rosé go do bi íni ini z'í Lomo yá, lá d'ùú 'yì e gb're kí ota idín'ì úkutátá ledre b'ì Lomo ukui'b'ì z'íye ní ye, ngíti géy'ì 'yì e idín'ì nd'ìs'ì 'bì eyé lá l'úrú b'ì simi ledre ga b'ì lafúye nd'ìsin'ì úkutátá a née togú ukun'ì née t'í ledre b'ì Lomo ukui'b'ì z'íye ne ní yá. 30 Togú Lomo ukui'b'ì ledre z'í ngíti 'yì, n'ì go úkutátá a, z'í Lomo kpá úku'í'b'ì ledre z'í ngíti 'yì g'ì ro úkutátá a yá, 'yì máa wo b'ì gáa nd'ìs'ì úkutátá ledre 'dá'dá née, ídí ótoómo b'ì z'í ezené née kpá ódroné. 31 Ndásé ìny'ì ndro

simi sɨndɨ kadra kíé'do úku kúrú Lomo wá. Ídísé ndɨsɨ úku kúrú Lomo kékíé'do. Gɨ do bi zísé ówoyéme ledre 'bi Lomo zísé ídísé kí roko'busé. ³² 'Yɨ ga bi ndɨsɨnɨ úkutátá ledre bi Lomo ukui'bí ní 'Dówú Lomo ndɨsɨ í'bí sɨndɨ kadra gɨ roa ne zíye. ³³ Gɨ zía Lomo nɨ yɨ ené 'yɨ 'bi bikɨdrɨ, ndɨsɨ ótoyéme ledre ené e mbá miótoyéme.

Simi bi 'yɨ ga bi 'bi Kírésɨto yokonɨ royé go gɨ do bi e mbá ndɨsɨ ínɨ ínɨ zɨ Lomo ní, ³⁴ kará e ndanɨ ídí káa do manda e ndɨsɨ 'dódo ledre 'bi Kírésɨto zɨ 'yɨ e wá. Idínɨ ídí sɨ lorɨ 'bi ya'dá 'bi eyé e káa zɨ bi nɨ miékéne simi lorɨ bi Músa eké ní. ³⁵ Togú ngɨti géyɨ ledre e nɨyɨ bo ilínɨ gɨ ro ówoyéme a yá, idínɨ ndú'yú ya'dá 'bi eyé 'be. Gɨ zía nɨ miékéne kará e ndanɨ ódro do bi yóko ro'yɨ do bi 'bi ínɨ zɨ Lomo wá.

³⁶ Séé 'yɨ 'bi Koríndo, óworómosé esé ledre 'bi Lomo gɨ do ngɨti géyɨ 'yɨ e wá. Ndásé esé kpá se mizefɨ 'yɨ ga bi ledre 'bi Lomo oguɨtu roné zíye ní wá. ³⁷ 'Yɨ bi owo roné bú kídɨ néesé nɨ 'yɨ úkutátá ledre 'bi Lomo zɨ 'yɨ e ní, idí kpá ówo a kídɨ ledre bi máéké zísé ba nɨ lorɨ gɨ zɨ Ngére Yésu. ³⁸ Ledre bi máéké zísé ba 'yɨ bi lurú kí ledrené owóowó wá ní, ndásé kpá lúru wo kí ledrené zísé owóowó wá.

³⁹ Mongú ledre esé idí idí úku kúrú Lomo zɨ 'yɨ e. Togú ngɨti 'yɨ ili kpá úkutátá kúrú Lomo simi ngɨti tara yá, ndásé úcuómo wo wá. ⁴⁰ Ídísé ndɨsɨ méngɨ yéme ledre e mbá miméngɨ yéme do bilámá misɨ'diné.

Miúrú Yésu gị simi umbu

¹ Owú 'bi Babá e, máíli úku ándá ledre zise gị ro bilámá ledre kóo má'dódo zise gị ro Kírésìto Yésu, zise ńgúnngu a kí mimbé'desé kíé'do ní.

² Bilámá ledre née ni óto sée zise ndíki trịdri bì za fí ní. Togú karanée zise zángá trịdri yá, kídí ńgúnngusé esé kóo ledre máa née kí mimbé'desé kíé'do wá.

³ Máéké zise ba ledre bì 'Buzé Lomo 'dodoyeme ní, ni ledre bì kí ledrené owóowó ní, kídí Kírésìto uyu kóo simi lúyú ledre ezé, káa zí bì ni miékéne simi miéké kúrú Lomo ní, ⁴ do kóo óto wo. Nda simi sịlị ota zía úrúne, Ledre née menị kóo roné tí cé káa zí bì miéké kúrú Lomo uku ní. ⁵ Zía kóo 'dódo roné zí Pétero kpá kí ngíti géyị lafuga bì kóo niyí kéye sokó doa gbre (12) ní. ⁶ Zía kóo kpá 'dódo roné zí tú'dú ngíti géyị 'yị e rómoní cị ìnyị (500) go. Abú ngíti géyị uyuní kóo go yá, tú'dú ngíti géyị niyí aka bo kí komoyé. ⁷ Zía kóo kpá 'dódo roné zí Yakóbo, nda gị do kací a née, zí 'yimikása ené e za mbá.

⁸ Odu a nda duụ zía ógu 'dódo roné zíma 'duo kakara káa zí owú bì utúogu miútúogu sịndị kadra ené 'bi árá utúasá ené wá ní.

⁹ Mááyí gị dongará 'yimikása ga bì gbála 'dá'ba ní. Miútúasá kóo gbawá ídíma káa do 'yimikása 'bi Yésu gị zía mándịsị kóo menị 'yị ga bì 'bi Yésu ma'dáa ní bisinyíne kpá kí úfu ngíti géyị.

¹⁰ Simi ledre ga gére née mbá, Lomo oyó sogoné zíma wá. Gị zí kényị née, zíma ídíma káa zí bì mááyí ba. Idiri mimbé'dené romá zía í'bí moko ené zíma ndịsímá menị a. Abú máménị moko

ené née za kí roko'bumá mbá rómo ngíti géyì 'yì e kíe yá, yì ené gí zí roko'bu bì Lomo i'bí zíma ní. ¹¹ Ídísé ówo a kídí ledre 'bì Ngére Yésu nì yì ené dujú kíe'do, togú má'dódo máa zíse, togú ngíti géyì 'yì e 'dodoní ye, née dujú ledre bì kíe'do ñgúnḡusé ní.

Miúró 'yì e gí simi umbu

¹² Togú máa kí ngíti géyì lafúma e, 'dodozé kóo ledre go zíse kídí Lomo uru kóo Kírésìto gí simi umbu ní, sara mengì káa be 'dì zí ngíti géyì 'yì e gí dongaráse ndìsì ítí kangú kídí togú 'yì uyu go yá utúasá úrú gí simi umbu wá ní? ¹³ Máúku zíse togú úrú gí simi umbu ndaá yá, káa bì sì ledre bì zí Kírésìto úrúne gí simi umbu ní ndaá. ¹⁴ Togú Kírésìto nda kóo úrú gí simi umbu wá, ledre ga bì kóo ndìsìzè 'dódo yéé zíse ní moko ndaá simiyé mbá wá, moko ndaá kpá simi ñgúnḡu ledre esé wá. ¹⁵ Azé kóo ídí go 'yì ranga e ro Lomo gí zía ukuzé kídí uru kóo Kírésìto gí simi umbu. Ábuwá uru ené wo wá, 'yì e urúní eyé kpá gí simi umbu wá.

¹⁶ Idí yaá 'yì e urúní gí simi umbu wá, káa bì Kírésìto urú ené kpá wá. ¹⁷ Idí Kírésìto ndaá kóo úrú gí simi umbu wá, ñgúnḡu ledre esé née moko ndaá ba simi a wá, káa bì ásé aka ba fú lá 'yì lúyú ledre e. ¹⁸ Káa bì lafúze 'yì 'bì Kírésìto ga kóna ñgunḡuní ledre a uyuní go ní, moko ndaá lolu ba simiyé wá, uyuní go fí. ¹⁹ Idí Kírésìto nda kóo ídí kí roko'bu 'bì úrú gí simi umbu wá, zée ga bì azé aka trìdrì ba ní, éyì bì zíze óto komozé gí roa káa do trìdrì bì za fí ní ndaá. Odu a azé

kóo ídí kací komo 'yì e éyì bi moko ndaá simi a wá ní.

²⁰ Bilámá a Kírésìto ni go ne mizefì 'yì bi urúùtù roné ne gí simi umbu gí zí lafúze ga bi uyuní kóo go 'dá'dá ní. ²¹ Kóo 'desì ní, mizefì 'yìma'dí bi Ádama ní 'di'biogu lúyú ledre ne zí 'yìma'dí e ndìsì úyuyé. Kpá kenée Yésu bi Lomo kasaogu káa do 'yìma'dí ní urúùtù roné ne gí simi umbu karaba zí 'yìma'dí e ndìsì úrúye gí simi umbu. ²² Máúku zíse ma'díi, 'yìma'dí e za mbá niyí úyu miúyu gí zía Ádama 'di'biogu umbu doyé ne. Yée ga bi ñgunḡuní ledre Kírésìto go ní, togú uyuní go yá, niyí úrú. ²³ Gí zía bi Kírésìto ni ne mizefì 'yì bi urúùtù roné gí simi umbu ní, zée ga bi 'yì ené e ní, togú sɪndì kadra 'bi úrú ogu go yá, azé úrú mbá. ²⁴ Simi bi Yésu romo komo roko'bu 'bi bicayi lomo e gí do sogo káḡá ba go ní, zía nda ótoómo bi zí 'Buné Lomo ídine ne Ngére za fí. Née go miúkú do sogo káḡá kí bisinyí ledre ga bi siminé ní za mbá.

²⁵ Cakaba ní, Yésu ma'dáa ni aka fú ne Ngére do sogo káḡá ba gí simi sɪndì kadra bi zía rómo komo ezeokóne zíye ídíye mbá sɪ sɪndia ní. ²⁶ Odu ezeokó Yésu bi Yésu ni rómo komo a ní duú umbu. ²⁷ Ni miékéne simi miéké kúrú Lomo kídí, “Lomo oto éyì e goó za mbá sɪ sɪndia.” Ndaá bi kídí Yésu ni kpá ídí Ngére do Lomo ní wá, gí zía Lomo oto wo ne zía ídine káa do Ngére do éyì e mbá. ²⁸ Gí do kací a bi Yésu ni kóo go Ngére do éyì e za mbá ní, zía nda ótoómo bi zí 'Buné Lomo nda ídine ne Ngére doné kí éyì e za

fí. Gí zía wo Lomo, i'bí roko'bu ne zí Yésu zí Yésu ídíne káa do Ngére.

²⁹ Togú bi Lomo uru 'yì e gí simi umbu wá ní, sara 'yì ga bi i'bíni babatíza zíye do bi kací sùmuyé ga bi uyuní ní, niyí nda méngì goó 'di? Sara togú Lomo uru ené 'yì e wá ní, éyì bi 'yì e ndìsiní ngúngu ledre babatíza do i'bí a zíye gí roa ní 'di? ³⁰ Aka nda zée, idí ndaá gí zía bi ya kídí 'yì e niyí úrú gí simi umbu ní wá ní, káa bi i'bizé ezé rozé ndìsì 'dó'dóze gbékpìe wá?

³¹ Mái'bí romá zí umbu zíma ndìsì 'dó'dóma gí ro Kírésito Yésu bi ni Ngére ezé nées ndaá gbékpìe wá, gí zía ma'díi ni simi ledre ené. Zíma kpá ídíma kí mongú rokinyi gí zía ngúngusé ledre ené go. ³² Máotoómo romá zí ngíti géyì 'yì ga bi 'bi Éfeso yée ga bi ngunguní aka ledre 'bi Lomo wá ní ndìsì 'dó'do máa kíngaya nées gbékpìe wá, gí zía máowo go bilámáne kídí úrú gí simi umbu ni bo. Idí ndaá kóo kenée wá,

“Idízé lá ndìsì ánu éyì e kí éwé éyì e,
sìndì kadra ogú go yá, zíze úyuzé.”

³³ Ndásé otoómo rosé zí 'yì e lóndo sée wá. “Yì bi sómù ledre ené ndaá bilámáne wá ní, ndìsì síniónzó ezené bi kí bilámá sómù ledre siminé ní.” ³⁴ Ídíse otoómo ledre cayi 'bi 'yì ga gére nées 'dá'ba. Zíse ídíse tí fú bilámáse. Zíse kpá otoómo méngì bisinyí ledre 'dá'ba. Ngíti géyì 'yì e niyí fú lá bo gí dongarásé owoní aka eyé ledre 'bi Lomo fú lá wá. Dosé owó gí zí ledre nées wá gí zí 'di?

Umbu e niyi úrú kí mikánda sanáye royé

³⁵ Ngíti 'yi ni ndúndu'yú kídí, “Togú 'yi uyu go miúyu ní ni nda úrú 'bi ené gi simi umbu lára a káa be 'di? Ni ólúógú kí toso sanáne máa wo bi káa be 'di?” ³⁶ Née kenée bicayi sómú ledre bi káa be 'di. Bi ndìsìsè 'dìyí kúfú ní, ndìsì ùtù zía ólúógúné nyé kí kuṛú sókóne roné, mbé uyu kí? ³⁷ Éyí ga bi ndìsìsè 'dìyí yée ní, togú mbómú togú 'diya, ndaá 'bi ené bi kídí 'dí'bisé kuṛu'bu éyí née 'dìyí a ní wá, tí lá dujú kúfú a. ³⁸ Lomo ndìsì nda í'bí mikánda saná zíye ne kací miyéme ledre ené. ³⁹ Éyí trìdri ga bi za mbá ní, Lomo i'bí saná zíye kpá za mbá mìnǵúnǵucua. 'Yìma'dí togú bangá togú solú togú kénzé éyí ga gère née za mbá, toso sanáye ni mbá mìnǵúnǵucua. ⁴⁰ Éyí ga bi komo ere ní niyí 'bi eyé kpá bo tosoyé kí lámáye ni mbá mìnǵúnǵucua gi ro éyí máa yée ga bi do sogo kánǵá ona ní. ⁴¹ Misúwu kadra ni kpí gi zí éfé, zí kele e ídíye kpá kpí. Ngíti géyí ndìsìní ndící kí roko'buyé rómo do lafúye.

⁴² Ledre ni gi ro miúru 'yi e gi simi umbu kpá kenée. Saná 'yi bi niyí óto wo kíe simi gu ní, ni wo bi ndìsì úyu miúyu ní. Wo bi ni úrú kíe ní, ni nda 'bi ené toso saná bi ngára uyu lolu wá ní. ⁴³ Togú 'yìma'dí uyu go yá zí saná a née ényené, roko'bu a ndaá lolu wá do óto a simi kánǵá. Simi bi Lomo ni nda úru wo gi simi umbu ní, saná a enye lolu wá, zía nda ídíne kí roko'buné. ⁴⁴ Sanáze bi azé kíe ba ní, ni 'bi do sogo kánǵá. Mikánda a bi Lomo ni í'bí a simi bi ni úru zée ní, ni nda ídí simi roko'bu 'bi 'Dówú Lomo za fí.

⁴⁵ Miéké kúrú Lomo uku kídí, “Zí mizefi 'yíma'dí bi Lomo otoogu wo Ádama ní, ídíne tridri.” Zí gbre 'yí ídí 'bi ené nda Yésu, 'yí í'bí tridri bi za fí ní zí 'yí e simi roko'bu 'bi 'Dówú Lomo ní. ⁴⁶ Lomo otoutu aka kóo sanáze bi 'bi do sogo kángá ní. Nda gi do kací a née, zía otoogu sanáze bi kí roko'bu 'bi 'Dówú Lomo ní. ⁴⁷ Lomo yeme mizefi 'yíma'dí gi simi kángá, zía nda kásaogu gbre 'yíma'dí bi ni Yésu ní 'bi ené gi komo ere. ⁴⁸ 'Yí 'bi do sogo kángá niyí 'bi eyé 'yí ga bi 'bi Ádama ní gi zía ni 'yí 'bi do sogo kángá. 'Yí 'bi komo ere niyí 'bi eyé 'yí ga bi 'bi Yésu ní gi zía ni yí ené 'yí 'bi komo ere. ⁴⁹ Cakaba ní, azé aka káa zí mizefi 'yí bi 'bi do sogo kángá bi Ádama ní. Nda karanée zize ídíze káa zí Yésu bi ogu gi komo ere ní.

⁵⁰ Owú 'bi Babá e, sanáze bi 'bi do sogo kángá ba, utúasázé ndéré ndiši kíe komo ere 'be 'bi Lomo wá, gi zía ndiši úyu miúyu, zía ndiši énye ené kpá miénye. ⁵¹ Máúku zise ma'díi, ndaá 'bi ené bi kídí Yésu ni ndá'baogu simi bi zée 'yí ené uyuonzóze rozé go mbá ní wá. Ni ndá'baogu ndíki ngíti géyi 'yí e gi dongaraze aka tí kí komoyé. Zía nda oyóló'bó sanáze mbá kpí mikándané, yée ga bi uyuní go kí yée ga bi uyuní aka wá ní. ⁵² Ledre máa née ni líyi 'yí e míliyi simi bi niyí ímí dibiłi gi ro úru 'yí ga bi kóo uyuní go ní, zíye olúoguyé kí mikánda sanáye royé née go saná máa bi enye lolu wá ní, zize ídíze kéye nda mbá tridriže za fí. ⁵³ Rozé máa wo bi ndiši úyu miúyu, zía ndiši ényené kpá miénye

ní, Lomo ni óyóló'bó a simi ngíti tosoné kpí ndaá lolu wo bi ni kpá fú úyu miúyu ní wá.

⁵⁴ Simi bi Lomo i'bí mikánda saná go zize mbá ní, zí ledre ma'dáa ídine tí káa zí bi ni miékéne simi miéké kúrú Lomo ní kídí, “Umbu, éyí ndaá lolu wá, roko'buyí ukú go.” ⁵⁵ “Umbu, roko'buyí bi dozé káa zí ngére ní ndaá lolu wá, ukú go. Útúásá lolu ndịsị í'bí éyí miówo do mimbé'dezé wá.” ⁵⁶ Lúyú ledre ndịsị 'dí'biógu umbu. Gi zía lúyú ledre ndịsị óto lorụ 'bi Lomo káa do roko'bu zine. ⁵⁷ Mbófo éyí zí Lomo kásaógu Ngére ezé Kírésito Yésu ógu úyuné 'dí'bióyó umbu bi kóo azé úyu a ze gi zí lúyú ledre ezé e ní gi komozé.

⁵⁸ Owú 'bi Babá e, káa zí bi goó kenée ní, ídísé tóro simi moko 'bi Lomo ngbúó. Ndásé ótoómo rosé zí ngíti géyí ledre e 'dí'bióyó sée wá. Gi zía kúrú moko 'bi Ngére Yésu bi ndịsịsé méngi a née nderé ené gbékpine wá.

16

Yóko kėsị gi ro kása a simi Yerusaléma

¹ Owú 'bi Babá e, togú gi ro yóko komo kėsí sáká lafúze 'yi ga bi 'bi Kírésito ní kie yá, ídísé méngi ledre bi kóo máuku zí yée ga bi simi káńgá bi Galatíya ní. ² Simi sílí gi do kací Sílí 'bi 'Dówuro mbá, ídise ndịsị 'dí'bióto ngíti géyí kėsí e kpí kí iri lafúze ga gére ní, gi do bi zima ógumá ndíki a nzíyiné gi ro zima kása a sáká yée kie. Gi zí wo bi áse méngi a gbagbagba simi bi mááyí go zise iri ní. ³ Ídísé kpá lúruómo

ngíti géyì 'yì e gi do ngàrá 'yì ga bi ásé kéye íri míméngì ledre eyé nì za mbá bilámáne ní gi ro togú máógu go zise íri yá, zíma éké wáraga í'bí a kí késì bi yókosé ní do sǐlǐye gi ro zíye ndéré sáká lafúze ga bi simi Yerusaléma íri ní kíe. ⁴ Togú málúró utúasá miútúásá zíma ndéréma yá, zíze ndéréze kéye.

Miyéme ledre 'bi Páwulo

⁵ Nì kóo ídí tí bilámáne zíma ndéréma geré zise íri, tí lá máíli aka ndéré lúró ngíti géyì lafúze 'yì ga bi 'bi Kírésito simi káṅgá bi Mekedoníya ní kí, mááyí nda fú ógu zise íri. ⁶ Togú máógu go zise íri yá, azé aka lú'bú kése zaá mlú'bú kí. Gi zía kí ìmì ba máíli ndìsì bi. Togú nda go kí ndumu yá, mááyí nda fú ìnyì ndéré do ngíti géyì bi e. Ili kpá zise sáká máa gi ro gámá ga bi mándìsì kí gámá yée kací moko e ní. ⁷ Ndaá bilámáne zíma ógumá zise íri lá 'dá'dága wá. Togú Ngére Yésu ṅṅṅgu go zíma ógumá zise íri yá, azé aka lú'bú kése zaá mlú'bú kí. ⁸ Mááyí aka ídí fú simi Éfeso yáa gi simi sǐndǐ kadra bi 'bi Pénítakote ní.* ⁹ Máíli aka fú ndìsì simi gara bi Éfeso yáa gi zía Lomo ili aka zíma ndìsímá 'dódo ledre ené zí 'yì ga bi yáa ní abú tú'dú ngíti géyì iliní kenée wá.

* **16:8** 16:8 Sǐndǐ kadra 'bi Pénítakote: Née sǐlǐ sokó doa ìnyì doa kéré gi do kací Umbuokpó. Yúda e ndìsìní ógu simi sǐlǐ née simi Yerusaléma í'bí mizefì éyì eyé ga bi gi yáká ní zí Lomo. Née kpá sǐlǐ bi kóo 'Dówú Lomo ogu do 'yì ga bi ṅṅṅuní ledre ené ní. Ólo Léví 23:15-21, Moko 'bi 'yìmikása e 2:1-4.

¹⁰ Togú Timatíyo oḡu go zíse íri yá, ndásé lúró wo lá kí komosé wá, ídísé 'dí'bi wo simi sümü kí sílíse sokó gi zía ni 'yi bi ndísi méngi moko 'bi Ngére Yésu kí mimbé'dené mbá kí' do kpá káa zí bi mándísi méngi a ní. ¹¹ Ndásé lúrúcyi wo wá. Ídísé sáká wo gi ro zía gámáne kací moko 'bi Ngére Yésu kí rokinyi do mimbé'dené kpá gi ro zía ndá'baoguné zíma yáa 'diya. Mándísi yáa óto komomá kací a kpá kí ngíti géyi 'yi ga bi 'bi Kírésíto ní.

¹² Máúku ledre go zí Apólo eze 'yi mokoze o'buó'bu idíní ndéré kí ngíti géyi 'yi 'bi Kírésíto lúró sée íri. Másómú utúasá aka kací komoa wá, togú ndiki bilámá sındi kadra go yá, ni óḡu lúró sée íri.

Oḡu ledre zíse

¹³ Ídísé 'dí'bi sílíse ro ledre Kírésíto sokó gi do bi zíse ídise kí roko'busé do ndísi tórosé nḡbúo.

¹⁴ Ídísé ndísi óto 'bú lafúse e simi ledre e za mbá.

¹⁵ Káa zí bi ówosé Sitifáno kí 'yi 'bi 'be 'bi ené e mbá bú bilámáne niyí ye mizefi 'yi ga bi kóo simi káḡá bi Ákaya ḡḡḡuní ledre 'bi Ngére Yésu zíye ndísiyé sáká 'yi ga bi 'bi Yésu ní, ¹⁶ máúku zíse, ídísé 'dí'bi lorú gi tara sitifáno kpá kí ngíti géyi 'yi ga bi niyí íri ḡḡḡuní ledre 'bi Ngére Yésu go ní. ¹⁷ Simi bi kóo Sitifáno ma'dáa, kí Forotonáto nda kí Akayíka oḡuní zíma yáa ní, abú ndásé yáa wá, mááyí geré kí mongú rokinyi gi zíye zíma ndísimá mbófo yéé kíngaya gi ro sáká éyi bi oḡuní káe zíma gi zíse girí ní. ¹⁸ I'bíní rokinyi go zíma kíngaya kpá káa zí bi ndísiní í'bi

rokinyi zise íri ní. Idíze ndísi mbófo yée kíngaya gi zía ndíşiní go méngi moko 'bi Kírésito cú kí simiyé.

Odu ledre gi zí Páwulo

¹⁹ 'Yi ga bi 'bi Kírésito gi simi ngíti géyi gara ga bi simi káṅgá bi Ásiya yáa ní, i'bíní mandá zise kíngaya. Akúwíla kí me'bené Purisíla nda kpá kí 'yi ga bi ndíşiní yóko royé 'be 'bi Akúwíla ini ini zí Ngére Yésu ní, i'bíní kpá mandá zise kíngaya. ²⁰ Lafúze 'yi ga bi 'bi Kírésito yáa ní, i'bíní mandá zise íri kíngaya. Ídíse ndísi ídí kí rokinyi dongarése kací kadra za cé.

²¹ Maa Páwulo, máí'bí kása kpá mandá zise íri.

²² 'Yi ga bi niyí óyó sogoyé zí Lomo ní, Lomo ma'dáa idí í'bí 'do'dó royé. Ngére Yésu ndá'baógu mu 'diya.

²³ Ngére Yésu idí ndísi lúru bi kacise gi do bi zise ndíşisé bilámáse.

²⁴ Kací kadra mbá áse simi yana mimbé'demá sée 'yi ga bi 'bi Kírésito Yésu ní.

MIKÁNDA LORU 'BI LOMO KÍ DOSÍ ÉYÍ E
Baka: MIKÁNDA LORU 'BI LOMO KÍ DOSÍ ÉYÍ E New
Testament+

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Baka

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

9ebc1b62-650d-5302-9391-27a31d140102